

Gemeenschappelijk
Hof van Justitie

Jaarverslag 2018

Inhoud

Leeswijzer	2
Voorwoord	3
Inleiding	5
1. Thema: Ontwikkeling	7
2. Realisatie Jaarplan 2018	8
2.1 Digitalisering	9
2.2 Kwaliteit	10
2.3 Personeel & Organisatie	11
2.4 ICT	12
2.5 Kijk op de vestigingen	12
3. De Rechtspraak	17
3.1 Zaaks aantallen	17
3.2 Publicaties op Rechtspraak.nl	18
3.3 Caribisering	18
3.4 Rechtspraak op Sint Eustatius en Saba	21
3.5 Spraakmakende zaken	23
3.6 Klachtenregeling	24
3.7 Mediation naast Rechtspraak	25
4. De Mensen van het Hof	26
5. Zaaks aantallen	27
5.1 Rechtspraak in eerste aanleg	27
5.2 Uitstroom in eerste aanleg	31
5.3 Doorlooptijden en werkvoorraden	32
5.4 Rechtspraak in hoger beroep	34
6. Financiën	37
6.1 Begroting 2018	37
6.2 Kosten 2018 per kostensoort	38
6.3 Kosten per vestiging	42
6.4 Eigen Vermogen	44
6.5 Gerechtskosten	44
6.6 Overige kosten	45
6.7 Beheerraad	46
6.8 Huisvesting	46
Colofon	48

Leeswijzer

Het bestuur van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie (hierna het Hof) maakt dit jaarverslag zoals voorgeschreven in artikel 48 lid 3 van de Rijkswet Gemeenschappelijk Hof van Justitie ten behoeve van de vier landen die het Hof bedient. Het Jaarverslag wordt per 1 april 2019 aangeboden aan de ministers van deze vier landen.

Wij bieden u de mogelijkheid om snel en eenvoudig door het jaarverslag te navigeren met de tabbladen bovenaan de pagina's, om te zoeken naar onderwerpen die u wilt lezen of bewaren.

Voorwoord

Met veel genoegen bieden wij u het verslag over het jaar 2018 aan. Wij staan stil bij de belangrijkste aangelegenheden over het jaar 2018.

Vorig jaar moesten wij melding maken van de vernietigende orkaan Irma. Dit jaar is een dergelijk geweld ons gelukkig bespaard gebleven. Hoewel er met een enorme inzet is gewerkt aan het herstel van het eiland Sint Maarten, zijn de gevolgen van Irma nog duidelijk aanwezig en voelbaar bij de bevolking, bij bedrijven en bij overheidsinstanties. Dat geldt ook voor de vestiging van het Gemeenschappelijk Hof op Sint Maarten. Het Land Sint Maarten heeft ingestemd met herstelwerkzaamheden aan de Courthouse en de naastgelegen Annex, welke in de komende periode grondig wordt aangepakt

In samenspraak met het Ministerie van Justitie & Veiligheid Nederland, is overeengekomen dat het Hof op Sint Eustatius een eigen huisvesting krijgt, waar tevens recht wordt gesproken. Dit pand zal medio 2019 worden opgeleverd.

Met het Land Aruba is inmiddels een gebruikersovereenkomst getekend voor de vestiging van het Hof op Aruba.

De vestiging van het Hof op Curaçao, het Stadhuis, kampt al geruime tijd met structurele problemen zoals ruimtegebrek, slechte luchtkwaliteit, schimmelvorming en betonrot, een verouderde krachtinstallatie, rioleeringsproblemen, termieten, en aandachtspunten met betrekking tot de veiligheid. De situatie is in de laatste maanden van het jaar 2018 dermate verslechterd, dat acute ingrepen noodzakelijk zijn. De Beheerraad is in overleg met het Land Curaçao om tot passende maatregelen te komen.

De Beheerraad hecht aan een goede kwaliteit van het financieel en materieel beheer van het Gemeenschappelijk Hof. Om die reden is in de bedrijfsvoering van het Hof in de afgelopen jaren veel geïnvesteerd om te komen tot een professionele-, effectieve- en efficiënte organisatie. Voor een belangrijk deel is dit al gelukt. In 2017 en 2018 heeft het Hof evenwel operationele oplossingen moeten zoeken voor niet alledaagse vraagstukken, waaronder de gevolgen van orkaan Irma en relevante financiële perikelen. Dit heeft dermate veel aandacht van het Bestuur en de organisatie gevraagd dat de ambitie van externe gerichtheid wat meer naar de achtergrond is geraakt. Daarbij is tevens onderkend dat allereerst verder geïnvesteerd dient te worden in het aanbrengen van noodzakelijke verbeteringen in de werkprocessen en het verder op orde brengen van de administratieve organisatie en interne controle.

v.l.n.r. leden van de Beheerraad: Kelvin Bloyden, Hans Janssen, Grace Maduro, Franklin Hanze

Het jaarverslag en de jaarrekening verschijnen dit jaar op tijd, en zijn voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring, aangeboden aan de Ministers van Justitie van de Landen. Wij zijn verheugd u te kunnen melden dat de jaarrekening 2018 afsluit met een positief resultaat van f 275.000. Dit positieve resultaat is toegevoegd aan de algemene reserve.

Wij willen het Bestuur en de medewerkers van het Hof complimenteren met het vele werk dat verzet is en de geleverde prestaties. De Beheerraad spreekt haar waardering uit voor de getoonde loyaliteit en inzet van zowel het Bestuur als de medewerkers in een soms moeilijke werksituatie als gevolg van orkaan Irma, de problemen met de huisvesting op Curaçao en de noodzakelijke ingrepen in de bedrijfsvoering. Tot slot willen wij de Ministers en ambtenaren van de Landen bedanken voor de plezierige samenwerking in 2018.

De Beheerraad van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Hans Janssen, voorzitter en lid namens Nederland
Grace Maduro, vicevoorzitter en lid namens Aruba

Franklin Hanze, lid namens Curaçao
Kelvin Bloyden, lid namens Sint Maarten

Inleiding

In 2017 en 2018 lag de focus van het Hof op professionalisering, kwaliteit en klantvriendelijkheid met als hoofdthema: Huis op Orde. In werkelijkheid is een huis nooit helemaal af, omdat er altijd wel iets valt te repareren, te vervangen, moderniseren of te onderhouden. Ook het Hof is voortdurend in Ontwikkeling en daarom is dit thema gekozen voor het jaarverslag.

Het Hof heeft gekozen voor de strategie van 'operational excellence' (waarbij excellente dienstverlening en het uitblinken in het goed en efficiënt uitvoeren van alle bedrijfsprocessen centraal staat) en LEAN aanpak in de processen. De focus heeft in 2018 gelegen op de afronding van GEAR (het zaaksregistratiesysteem van het Hof) en er is een start gemaakt met betrouwbare managementinformatie vanuit GEAR ten behoeve van sturing op het primaire proces, digitalisering van strafzaken, explicietere delegatie vanuit de rechterlijke macht naar de juridische ondersteuning en vervolgens van de juridische ondersteuning naar de administratie. Ook is veel aandacht besteed aan professionalisering van de administratie en de staffuncties. In 2018 zijn bovendien reeds in 2017 ingezette projecten voortgezet, zoals het formuleren van een visie op de kwaliteit van de rechtspraak en evaluatie van de raio/rio opleiding. Andere belangrijke projecten waren de wederopbouw (na de verwoestende orkaan Irma) van de vestiging Sint Maarten en het opzetten van griffieloketten op Saba en Sint Eustatius. Verder is het klantwaarderingsonderzoek in 2018 uitgezet.

Bij de verzelfstandiging van het Hof zijn veel personele regelingen nagenoeg ongewijzigd overgenomen uit de regelingen voor overheidsdienaren. In de achterliggende 8 jaar is gebleken dat het Hof als zelfstandige entiteit op bepaalde aspecten behoefte heeft aan modernisering. Een stuurgroep heeft gewerkt aan een verbeteringsplan. Het resultaat is dat er een actueel en weloverwogen concept personeelsreglement klaarligt, dat gericht is op de kernwaarden van het Hof en die ruimte biedt en ondersteuning geeft aan een nieuw personeelsbeleid. Ook is nieuw arbo- en verzuimbeleid vastgesteld en op alle vestigingen geïmplementeerd.

Coryse Barendregt (directeur bedrijfsvoering), Jaap Sap (vicepresident Aruba), Eunice Saleh (president), Peter Lemaire (vicepresident Sint Maarten) en Mauritsz de Kort (vicepresident Curaçao en Bonaire)

In 2018 is verder gegaan met het digitaliseren van een belangrijk aantal HRM- en financiële processen om deze efficiënter te maken met behulp van AFAS Online. Het Hof is blijven werken aan kwaliteit. In het jaarverslag zijn de ontwikkelingen op gebied van kwaliteit bij de verschillende vestigingen te lezen.

Het Hof heeft in 2018 een aanvang gemaakt met de evaluatie van de huidige r(a)io-opleiding. De evaluatie zal in 2019 worden afgerond.

Ook in 2018 is aandacht besteed aan het informeren van studenten en ‘young professionals’ van onze landen tijdens een bijeenkomst van WeConnect met de president van het Hof bij de Raad van State in Den Haag, waarbij informatie is gegeven over onder andere de mogelijkheid om bij het Hof een opleiding tot rechter te volgen. Verder heeft het Hof deelgenomen aan de FRED Expo in Nederland, om geïnteresseerden de mogelijkheid te bieden om informatie te krijgen over het Hof en opleiding tot rechter.

Het jaarverslag biedt gelegenheid om de “Mensen van het Hof” te leren kennen. Er zijn interviews met onder andere oud rechter-commissaris te Saba, Sidney Sorton, vicepresident vestiging Sint Maarten Peter Lemaire en de jongste rechter Faye Wannyn. Tevens kunt u kennis maken met de vestigingsmanagers die in 2018 verantwoordelijk waren voor de vestigingen.

Helaas heeft het Hof in 2018 een van de “dierbare mensen van het Hof” verloren. Clarissa Rooi-Leito is in 2018 na een langdurig ziekbed overleden. Clarissa was bijna 25 jaar in dienst van het Hof.

Ten slotte in dit jaarverslag speciale aandacht voor de rechtspraak op Sint Eustatius en Saba en de huisvesting van het Hof op die eilanden.

Kortom, het jaarverslag biedt de lezer ook dit jaar weer de mogelijkheid om inzicht te krijgen in het werk en de ontwikkelingen bij het Hof. Ik wens u veel leesplezier toe.

Namens het Bestuur van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie

Mr. Eunice Saleh

President

Thema: Ontwikkeling

Binnen het Hof zetten 43 rechters, 2 rechters in opleiding en 136 medewerkers ondersteuning primair en secundair proces zich dagelijks in ten behoeve van het waarborgen van het vertrouwen van de burger in de rechtsstaat. Samen staan wij voor de missie:

Het Gemeenschappelijk Hof dient de rechtstaat met onpartijdige, onafhankelijke, toegankelijke, tijdige en effectieve rechtspraak door geschillen en strafbare feiten te berechten.

De missie is in 2016 vervat in een visie van het Hof, met als belangrijkste thema het continu ontwikkelen van de organisatie:

Het Hof zal zich blijven ontwikkelen ten behoeve van verbetering van de kwaliteit van de rechtspraak, het waarborgen van het vertrouwen daarin, rekening houdend met de ontwikkelingen in de diverse samenlevingen, door het vergroten van toegankelijkheid; inzet van integere, onpartijdige, kundige en toegewijde professionals; optimale en moderne dienstverlening; zorgvuldige behandeling; tijdige en goed gemotiveerde beslissingen.

De focus lag in 2017 en 2018 op professionalisering, kwaliteit en klantvriendelijkheid met als hoofdthema: Huis op Orde. In werkelijkheid is een huis nooit helemaal af, omdat er altijd wel iets valt te repareren, te vervangen, moderniseren of te onderhouden.

Het Hof is dus voortdurend in ontwikkeling en daarom is dit thema gekozen voor het jaarverslag. Dit thema komt tot uitdrukking in verschillende beeldelementen die het verslag sieren.

Realisatie Jaarplan 2018

Het thema van het Jaarplan 2018, Huis op orde, is een voortzetting van het voorgaande jaar. Het Hof heeft gekozen voor de strategie van 'operational excellence'. Daarbij staat centraal een excellente dienstverlening en het uitblinken in het goed en efficiënt uitvoeren van alle bedrijfsprocessen.

De focus heeft in 2018 gelegen op de afronding van GEAR, het zaaksregistratiesysteem van het Hof en dan vooral het genereren van betrouwbare managementinformatie vanuit GEAR ten behoeve van sturing op het primaire proces. Dit in combinatie met digitalisering van strafzaken, explicietere delegatie vanuit de rechterlijke macht naar de juridische ondersteuning en vervolgens van de juridische ondersteuning naar de administratie. Ook is ingezet op professionalisering van de administratie en de staffuncties. In 2018 is ook focus gelegd op het opleiden van de juridische ondersteuning op alle vestigingen.

In 2018 zijn bovendien reeds in 2017 ingezette projecten voortgezet, zoals de evaluatie van de opleidingen voor rechterlijke ambtenaar/rechter in opleiding (raio/rio). Andere belangrijke projecten waren de wederopbouw na de verwoestende orkaan Irma, van de vestiging Sint Maarten en het opzetten van (virtuele) griffieloketten op Saba en Sint Eustatius.

2.1 Digitalisering

GEAR 2018

Sinds januari 2018 registreert het Hof op alle vestigingen de civiele en bestuurszaken in GEAR. Met dit geïntegreerd zaaksregistratiesysteem worden documenten gegenereerd, zoals zittingsroosters (rollen), brieven en basisuitspraken. Met GEAR is er beter inzicht in managementinformatie en financiële handelingen zoals het innen van griffierechten en het afleggen van verantwoording hierover.

Het voordeel van digitalisering van dossiers is evident. Met digitale dossiers kan er bijvoorbeeld gemakkelijker over de vestigingen heen worden samengewerkt. Dit bespaart tijd en handlingskosten. In geval van calamiteiten kunnen dossiers bovendien geen schade oplopen. Andere voordelen: efficiënter werken, meervoudige beschikbaarheid van een enkel dossier en fors lager risico op zoekraken van stukken.

Digitaal dossier in strafzaken

Het Hof heeft ervoor gekozen om voor het rechtsgebied straf niet een module in GEAR te bouwen, maar aansluiting te zoeken bij het zaaksregistratiesysteem PRIEM, dat het Openbaar Ministerie gebruikt voor BES en de landen Sint Maarten en Curaçao. In de nasleep van orkaan Irma is vaart gezet in het digitaliseren van dossiers.

Doel van het gezamenlijk project van het OM en het Hof was om, beginnend bij de vestiging Sint Maarten, nieuwe strafzaken digitaal beschikbaar te hebben vóór de start van het volgende orkaanseizoen. In PRIEM is daartoe ruimte beschikbaar gemaakt voor het plaatsen van documenten die behoren tot het strafdossier. Op 24 juni 2018 zijn de eerste voorgeleidingen op basis van een digitaal dossier gedaan door de rechter-commissaris op Sint Maarten. Het is wettelijk (nog) niet geregeld om een document te voorzien van een digitale handtekening. Daarom wordt nog wel een getekend, papieren document naar het OM verzonden, waar dit wordt ingescand en opgeslagen in het digitaal dossier.

De ervaringen en verbeterpunten van het invoeren van PRIEM en digitaal werken op Sint Maarten, zijn gebruikt bij de invoering van digitale strafdossiers voor de BES. Per half oktober 2018 kreeg de vestiging Bonaire toegang in PRIEM tot het digitaal dossier en in december volgden Saba en Sint Eustatius. Toegang voor vestiging Curaçao staat gepland voor begin 2019. Aangezien het OM op Aruba nog geen gebruik maakt van PRIEM, zal deze vestiging op een later tijdstip over gaan op digitaal werken.

Resultaten

Voor de rechters die naar andere vestigingen reizen voor strafzittingen vinden het werken met het digitaal dossier erg nuttig. Moesten zij voorheen enkele dagen voor de zitting al afreizen om ter plekke de betreffende strafdossiers te bestuderen, nu kan dat vanuit de werkplek op de eigen vestiging. Dat bespaart de rechters tijd en het Hof geldt dat aan reiskosten zou worden uitgegeven. Zoals een rechter opmerkte: “Na enige onwennigheid kan ik er steeds beter mee uit de voeten. Dit is wat mij betreft een grote aanwinst voor het Hof vooral ook bij de voorbereiding van zaken.”

“PRIEM startpunt mooie marathon naar de toekomst”

In augustus vond in Sint Maarten de eerste zitting plaats met een geheel digitaal dossier. Kort na de zitting reageerde de rechter desgevraagd dat ‘het digitaal dossier even wennen is, maar het werkt prima’. De griffier: “De invoering van PRIEM is het startpunt van een mooie marathon naar de toekomst. Uit het digitaal dossier kan ik makkelijk teksten knippen en plakken voor mijn voorbereidingsnota en bewijsmiddelen. Tijdens de zitting kan ik tevens meegluren in het dossier en met ctrl F is elk bewijsmiddel snel vindbaar. Zoals een pasgeboren kind vatbaar is voor kinderziektes, zo zullen wij ook in het begin tegen problemen aanlopen, maar daarvoor gaan wij samen opzoek naar de juiste oplossingsmodellen. Conclusie: I ♥ PRIEM #letsdothis #movingforward #thecourtclerkapprovesPRIEM” (Alison Osepa-Ritfeld, Juridische ondersteuning Sint Maarten)

2.2 Kwaliteit

Werkprocessen LEAN maken

Het Hof heeft voor ogen om waarde te creëren voor de klant in alle processen, door overbodige processtappen en verspillingen te elimineren, passend in de strategie van *operational excellence*. Hierdoor verbetert de kwaliteit, worden doorlooptijden verkort en verminderen de kosten. Dat heeft een positief effect op de klanttevredenheid en de medewerkersbetrokkenheid.

Daarom is de implementatie van LEAN, een methode om kwaliteits- en efficiëntieverbeteringen in de organisatie aan te brengen, in 2018 voortgezet. In alle geledingen van het Hof zijn trainingen gegeven, beginnend bij het bestuur en vestigingsmanagers. Met als doel om meer inzicht te geven in de materie en voor de borging van de LEAN-filosofie binnen het Hof. Het invoeren van verbeteringen in de processen gaat stapsgewijs. De vestiging Aruba heeft daarin de spits afgebeten. De administratieve medewerkers en juridische ondersteuners hebben de opdracht meekregen om per jaar minimaal drie deelprocessen LEAN te maken.

Op de vestigingen Curaçao en Sint Maarten is prioriteit gegeven aan herstructurering van werk- en takenverdeling, de vestiging Bonaire heeft ook een aanvang gemaakt en op alle vestigingen wordt het traject in 2019 voortgezet en uitgebreid.

Klantwaarderingsonderzoek

Het klantwaarderingsonderzoek (KWO) is zoals gepland in 2018 uitgezet, eerst bij de advocatuur, op alle vestigingen, met een enquête en vervolgens met een verdieping in focusgroepen. De resultaten van het onderzoek onder de advocaten wordt naar verwachting in het voorjaar van 2019 gepubliceerd. Wat in ieder geval al opvalt, is dat de advocaten over het algemeen meer waarde hechten aan de kwaliteit van uitspraken dan de snelheid waarmee ze worden gegeven. Wat niet wegneemt dat zij een korte doorlooptijd ook belangrijk vinden voor hun cliënten. Zaken die te lang duren kosten de cliënt vaak meer geld, wat volgens de advocaten vaak leidt tot ontevredenheid.

De KWO-resultaten geven aanknopingspunten welke acties het Hof kan nemen om de klantwaardering te verbeteren. Het onderzoek wordt in het voorjaar van 2019 uitgezet bij andere klantgroepen en stakeholders zoals deurwaarders, het Openbaar Ministerie van Curaçao, Sint Maarten en de BES eilanden en rechtzoekenden.

2.3 Personeel & Organisatie

Personeelsreglement

Bij de verzelfstandiging van het Hof zijn veel personele regelingen nagenoeg ongewijzigd overgenomen uit de regelingen voor overheidsdienaren. In de achterliggende 8 jaar is gebleken dat het Hof als zelfstandige entiteit op bepaalde aspecten behoefte heeft aan modernisering. Een stuurgroep heeft gewerkt aan een verbeterslag. Het resultaat is dat er een actueel en weloverwogen concept personeelsreglement klaarligt, dat gericht is op de kernwaarden van het Hof en die ruimte biedt en ondersteuning geeft aan een nieuw personeelsbeleid. In 2019 wordt het project afgerond en wordt het nieuwe reglement, uiteraard met een overgangsregeling, ingevoerd.

Digitalisering HR processen

In 2018 is een aanvang gemaakt met het digitaliseren van een belangrijk aantal HRM- en financiële processen om deze efficiënter te maken. De applicatie geeft managers en medewerkers zelf toegang tot bepaalde informatie, zoals hun salarisstrook, persoonlijke informatie en handelingen, waaronder het beheer van ziekteverzuim en het inboeken en intrekken van vakantiedagen.

Arbo- en verzuimbeleid

Het nieuwe arbo- en verzuimbeleid is met input van alle leidinggevenden in 2018 opgesteld en op alle vestigingen geïmplementeerd, ondersteund met informatiebijeenkomsten voor het personeel. Dit beleid is gericht op enerzijds de zorg voor goede arbeidsomstandigheden, anderzijds het voorkomen en terugdringen van ziekteverzuim en ondersteuning bieden bij het aanpakken van de oorzaken ervan. Deze combinatie ondersteunt de medewerker om optimale arbeidsprestaties te kunnen leveren. Onderdeel van het arbo- en verzuimbeleid is een goede verzuimbegeleiding: zorgen dat een medewerker die (tijdelijk) arbeidsongeschikt is, goed en adequaat wordt begeleid, om zo snel mogelijk weer gezond te worden en de werkzaamheden te hervatten. Deze aanpak vraagt een actieve houding van werkgever en werknemer. Een belangrijk aspect is de inspanning om passend werk te vinden om de terugkeerdrempel te verlagen. In 2019 zal de eerste evaluatie van het beleid plaatsvinden.

Personeelsraad

In het jaar 2018 heeft de Personeelsraad een aantal positieve ontwikkelingen meegemaakt, maar ook voor een aantal uitdagingen gestaan. Als eerste kan worden genoemd dat er is gewerkt aan de ontwikkeling van de leden door middel van een cursus, verzorgd door de heer Brinkhorst die daarvoor uit Nederland is overgekomen. De cursus heeft eraan bijgedragen dat de leden meer inzicht hebben gekregen in de taken, bevoegdheden, rechten en plichten als Personeelsraad binnen de organisatie. Verder heeft de raad de mogelijkheid gekregen om al in een ontwerp fase mee te denken over nieuw beleid in plaats van in een later stadium. Deze nieuwe werkwijze zal ook in 2019 worden voortgezet.

Een minder leuke ontwikkeling was de constatering dat de adviezen van de raad minimaal zijn opgevolgd. Een punt van aandacht tussen bestuur en de raad is de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan het raadplegen van de achterban. De raad blijft hierover in overleg met het bestuur. In 2018 heeft de Personeelsraad op regelmatige basis overleg gevoerd met de president en de directeur bedrijfsvoering. Ook is er twee keer overleg geweest met het voltallig bestuur. Verder heeft de raad afscheid moeten nemen van twee leden. Alison Osepa-Ritfeld die de vestiging Sint Maarten vertegenwoordigde en ambtelijke secretaris Mirla de Cuba van Aruba. In 2019 zal de raad een nieuw lid voor Sint Maarten en een nieuwe secretaris gaan werven.

De raad bestond in 2018 uit Sabina ter Borg (voorzitter, Bonaire), Lisandra Figaroa (vicevoorzitter, Aruba), Mirla de Cuba (secretaris, Aruba), Maite Faro (Aruba), Debby Angela (namens de rechters, Aruba), Selena Scharbaai (Curaçao), Vanessa Balai (Curaçao) en Alison Osepa-Ritfeld (Sint Maarten).

2.4 ICT

In 2018 is wederom veel aandacht besteed aan informatiebeveiliging en privacy voor het reguliere werk en voor de projecten die in voorbereiding zijn. Het veilig kunnen gebruiken van ICT-voorzieningen is voor het Hof van groot belang. Veilig betekent dat apparatuur betrouwbaar en snel is, gegevens en bestanden juist zijn, virussen niet voorkomen en privacy van alle medewerkers, en van bij rechtszaken

betrokken partijen, geborgd zijn. Ook is in 2018 vooronderzoek gedaan ten behoeve van de investering voor 2019 in de afgeschreven hard- en software zoals voice over ip (VOiP), opslag en servers. In het kader van GEAR en de invoering van PRIEM voor strafzittingen is er gewerkt aan extra internetverbinding op de vestigingen Aruba, Curaçao en Sint Maarten.

2.5 Kijk op de vestigingen

Vestigingsmanagers

De dagelijkse leiding van de vestigingen Aruba, Bonaire, Curaçao en Sint Maarten berust bij de vicepresident en de vestigingsmanager. De vestigingsmanager is verantwoordelijk voor de operationele aansturing van de vestiging, is budgethouder en rapporteert aan de vicepresident van de vestiging. Maak kennis met de vestigingsmanagers die in 2018 verantwoordelijk waren voor de vestigingen.

Aruba

Ernesto Kross is in 2014 in dienst van het Hof getreden in de functie van vestigingsmanager op Aruba.

Sint Maarten

In 2018 heeft Ernesto Kross de rol van vestigingsmanager waargenomen op de vestiging Sint Maarten. Per 1 januari 2019 is de waarneming beëindigd en is Ernesto opgevolgd door de nieuwe vestigingsmanager voor Sint Maarten Richelda Emmanuel.

Bonaire

Geritza Fermi is sinds 1991 in dienst van het Hof, kreeg in 2000 als substituut griffier de leiding over de vestiging Bonaire en is bij de verzelfstandiging geplaatst in de functie van vestigingsmanager.

Curaçao

Clara van Zinnicq Bergmann heeft sinds september 2017 de dagelijkse operationele leiding over de vestiging Curaçao.

Aruba

De vestiging Aruba heeft geïnvesteerd in de opleiding en ontwikkeling van de juridische ondersteuning om rechters optimaal te ondersteunen in het schrijven van vonnissen. In samenwerking met SSR (het opleidingsinstituut van de Rechtspraak en het Openbaar Ministerie van Nederland) is een programma opgezet waarbij top trainers naar Aruba zijn afgereisd om cursussen te geven voor alle rechtsgebieden. Daarnaast zijn drie opleiders van verschillende rechtbanken uit Nederland voor een jaar aangetrokken om medewerkers persoonlijk te begeleiden in hun ontwikkeling door coaching en begeleiding “on the job”.

Week van de Rechtspraak

Eind oktober 2018 heeft vestiging Aruba voor het eerst een ‘Week van de Rechtspraak’ georganiseerd. Focus van deze week was informatie geven over de rechtspraak en de werkzaamheden en diensten van het Gerecht in Eerste Aanleg Aruba. Rechters en griffiers hebben negen middelbare scholen bezocht

en de leerlingen kregen ruim de gelegenheid om vragen te stellen.

Daarnaast is het Jeugd Parlement op bezoek geweest bij het Gerecht. De leden hebben gesproken met de president, directeur bedrijfsvoering en de vestigingsmanager Aruba over de betrokkenheid van jongeren bij de rechtspraak en de aansluiting van wet en regelgeving op de behoeftes van Arubaanse jongeren.

Drie rechters hebben via filmpjes antwoord gegeven op vragen die burgers van Aruba via [Facebook](#) hadden gesteld. De filmpjes zijn gepubliceerd op het [Youtube kanaal van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie](#) en zijn tevens beschikbaar gemaakt op de Facebook pagina van GEA Aruba tijdens de Week van de Rechtspraak

Onderdeel van de Week van de Rechtspraak was ook een workshop voor de pers, gericht op het overdragen van juridische kennis ten behoeve van de verslaggeving van rechtszaken.

Sint Maarten

Het was een jaar van grote veranderingen voor de vestiging Sint Maarten. Zoals het Hof ook extern heeft gecommuniceerd, werd een eerdere vestigingsmanager op Sint Maarten uit de dienst van het Hof ontslagen op verdenking van fraude. Het Hof heeft van dit vermoeden van fraude aangifte bij de Landsrecherche gedaan. Deze gebeurtenissen hebben voor het Hof en in het bijzonder voor de medewerkers op de vestiging Sint Maarten diepe indruk gemaakt.

Naast de verandering van de vestigingsleiding heeft de implementatie van GEAR grote impact gehad op de modernisering van de griffie. De griffie is in zeer korte tijd volledig overgegaan op digitaal registreren. LEAN is geïntroduceerd en daarmee de gedachte dat er continu aandacht wordt besteed aan verbeteringen. Er is veel inzet

geweest om in kleine stapjes processen efficiënter en klantvriendelijker te krijgen. Het werk bij de ondersteuning is zodanig herverdeeld dat de Juridische Ondersteuning minder administratieve taken hoeft uit te voeren en daardoor meer ruimte krijgt voor specialisatie. Vestiging Sint Maarten heeft meegedaan met de opleidingen die georganiseerd waren door grotere vestigingen en zelf ook een enkele cursus georganiseerd.

Meerdere stagiaires hebben de gelegenheid gekregen om te werken bij het gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten. Daarmee is het de bedoeling geweest dat studenten zich konden ontwikkelen en de benodigde kennis en ervaring konden opdoen. Tegelijkertijd hebben de stagiaires een significante bijdrage kunnen leveren aan het primaire proces.

Bonaire

De vestiging Bonaire is de kleinste vestiging van het Hof. De vijf gerechtsambtenaren en een rechter moeten samen veel werk verzetten en kennis hebben van alle rechtsgebieden om de rechtzoekenden van Bonaire goede dienstverlening te bieden. Goede samenwerking is daarbij ook belangrijk. Een voorbeeld hiervan is wanneer een collega voor langere tijd uitvalt. Op een grotere vestiging zou dat niet veel impact hebben, maar op de vestiging Bonaire wel. In november heeft de vestiging dit meegemaakt. Maar er is, door inzet van de administratie en de gerechtssecretaris, geen achterstand ontstaan.

Meer zittingen

De afgelopen jaren is de Boneriaanse bevolking gegroeid. Daardoor is ook een toename in het aantal rechtszaken waar te nemen in onder andere strafzaken en bestuurszaken. Naast de reguliere

zittingen moesten zes extra zittingen worden ingelast om alle zaken te kunnen behandelen.

Zitting op andere locatie door gebrek aan ruimte

In maart werd de zaak Drum (waarbij een politieagent bij een beroving om het leven is gebracht) in hoger beroep behandeld. Deze zaak had vijf verdachten en duurde een aantal dagen. De rechtszaal in Fort Oranje (Gerecht Bonaire) heeft niet de ruimte om het aantal verdachten, advocaten, nabestaanden, en belangstellenden aan te kunnen. Daarom is wederom uitgeweken naar een andere locatie, waar een rechtszaal is ingericht om het proces door te laten gaan. Het gerecht op Bonaire heeft dringend behoefte aan nieuwe huisvesting. In het onderdeel Huisvesting wordt ingegaan op de inspanningen die zijn gedaan om een nieuwe locatie te vinden voor het Gerecht op Bonaire.

Curaçao

Herinrichting vestiging Curaçao

In 2018 is een aanvang gemaakt met de herinrichting van de administratie. Hierbij was het doel om de Front Office (balie), Backoffice en de afdeling DIV (archieef) bij elkaar te voegen tot een administratieve dienst. Met het zaaksregistratiesysteem GEAR is het mogelijk geworden om de administratieve processen in de hele keten beter op elkaar af te stemmen. Op deze manier kan er efficiënter gewerkt worden en is informatie beter en digitaal toegankelijk. Uitgangspunten zijn uniformiteit en continuïteit, waar mogelijk eigenaarschap beleggen en het stimuleren van eigen verantwoordelijkheid, betrokkenheid en actieve inbreng van de medewerkers. Medewerkers worden ook gestimuleerd om te groeien en van elkaar te leren.

Een ander aspect van de herinrichting is de overgang van een horizontale (per afdeling) naar een integrale werkwijze per rechtsgebied. In 2018 is bij het rechtsgebied civiel de basis gelegd voor het werken in integrale teams. Hierbij werken de Rechterlijke Macht, de Juridische Ondersteuning en de Administratie nauw samen en worden werkprocessen gezamenlijk op elkaar afgestemd om de doelmatigheid te verhogen.

Opleiding en ontwikkeling

In 2018 is er sterk geïnvesteerd in opleiding en ontwikkeling van voornamelijk juridisch medewerkers. Door het jaar heen werden er op alle rechtsgebieden cursussen gevolgd en werd personeel intern opgeleid. Een van deze opleidingen is de Praktijkopleiding voor de junior gerechtssecretarissen.

“Een mix van opleiden en zelf meedraaien in het primaire proces is een goede combinatie. Op deze manier krijg je als opleider een beter begrip en meer kennis van de Caribische praktijk, wat nuttig is voor de opleiding. Het opleiden ‘on the job’ verloopt goed en prettig. Door het maken van vele ‘vlieguren’ verkrijgen de opleidingelingen steeds meer vaardigheden die vereist zijn om een goede schrijffjurist te worden.”
(Mieke Benedictus, gerechtssecretaris en opleider).

De twee opleiders die zijn aangetrokken voor een periode van drie jaar, hebben elk meerdere (junior) gerechtssecretarissen onder hun hoede. Naast het opleiden zitten zij ook zelf als griffier tijdens zittingen, schrijven zaken en verhogen en onderhouden de kwaliteit in het betreffende team. Ze zijn vraagbaak voor alle teamleden, ontwerpen modelvonnissen, geven klasjes en verrichten juridisch onderzoek. Dit leidt niet alleen tot afwisseling en plezier in het werk, maar ook tot een waardevolle kruisbestuiving tussen het opleiden en het met beide benen in de praktijk staan: de opleiders doen ook zelf de nodige nieuwe praktische en inhoudelijke kennis en ervaringen op, die weer ingezet kunnen worden bij het opleiden.

“Het opleiden van de drie strafsecretarissen verloopt goed. Alle drie de dames zijn gemotiveerd, ijverig en leergierig. Het is een plezier om hen te mogen begeleiden. Daarbij bevalt de combinatie opleiden/zitten mij zeer goed. In de praktijk van het zitten loop je tegen allerlei zaken aan die in de opleiding weer van pas komen.”

(Robert-Jan Gras, gerechtssecretaris en opleider)

Open dag

Op 14 oktober werd na een aantal jaar opnieuw een open dag georganiseerd op de vestiging Curaçao. De open dag trok veel bezoekers. Mede dankzij de inzet van de vrijwilligers werd de open dag een groot succes. Bezoekers konden informatie over de rechtspraak inwinnen tijdens de speeddates met medewerkers van de Front Office die zeer druk werden bezocht. Ook werd informatie gegeven over Mediation naast Rechtspraak.

De belangstelling voor de Mootcourt (oefenrechtbank) met jongeren tussen 15 en 20 jaar was enorm. Het aantal bezoekers was zo groot dat extra zalen werden geopend om de ‘Kaso Skrufdrai’ via video conference bij te wonen. ‘Kaso Skrufdrai’ draaide om de fictieve zaak waarbij dingen helemaal uit de hand zijn gelopen op het schoolplein door pesten.

Kijktip: [Kaso Skrufdrai gemist? Bekijk het hier!](#)

Een podium voor artistiek talent

Op de vestiging Curaçao wordt op initiatief van de Kunstcommissie een podium gegeven aan (jong) artistiek talent. Zo was er in het najaar van 2018 een expositie van prachtige schilderijen van monumenten geschilderd door jonge studenten van de Adriana’s Academy for Arts & Sciences in de publieke ruimte van het Stadhuis. In 2019 gaat de Kunstcommissie door met het geven van een podium aan lokaal talent.

Huisvesting vestigingen

Aruba

Op Aruba is in 2018 begonnen met het proces om tot een bruikleenovereenkomst en een lastgevingsovereenkomst te komen met het Land Aruba. De Ministerraad werd gevraagd akkoord te gaan met de regeling dat GEA Aruba het gerechtsgebouw in gebruik heeft en verantwoordelijkheid neemt voor het onderhoud van het gebouw tegen vergoeding van desbetreffende kosten door Land Aruba. Een onafhankelijke derde partij zal een onderhoudsplan inclusief begroting opstellen, waarnaar wordt verwezen in de overeenkomsten. De overeenkomsten zijn op 11 februari 2019 getekend door de Minister van Justitie en de President.

Curaçao

Het Stadhuis kampt met diverse structurele problemen zoals ruimtegebrek, slechte luchtkwaliteit, schimmelvorming en betonrot, verouderde krachtinstallaties, rioleringsproblemen, termieten, en veiligheidsrisico's. In het najaar van 2018 werd het probleem van de luchtkwaliteit acuut waardoor de administratie (Back Office) tijdelijk naar een ander gebouw verplaatst moest worden. Ten gevolge hiervan werden medewerkers ziek. Na grondig onderzoek is gebleken dat een ingrijpende renovatie van het hele gebouw nodig is om de grote problemen in het gebouw te kunnen oplossen. Een basis kostenraming voor de renovatie van het Stadhuis is in het najaar ingediend bij het Ministerie van Justitie.

Sint Maarten

De vestiging Sint Maarten bestaat uit het iconische Courthouse en het bijgebouw genaamd Annex. Aan beide gebouwen zijn verbeteringen gedaan, maar er zijn nog vele reparaties die moeten plaatsvinden om de gebouwen volledig naar de staat van voor orkaan Irma te krijgen. Het gebouw voldoet niet meer aan de functionele eisen van een modern en veilig gerechtsgebouw. Nadat de noodzakelijke reparaties van de orkaanschade zijn gedaan, wil het Hof in overleg treden met het Land Sint Maarten om verdere verbeteringen aan de gebouwen te realiseren.

BES

Bonaire

Het Nederlandse Rijksvastgoedbedrijf is op basis van een programma van eisen, opgesteld door de vestigingsleiding van Bonaire, op zoek gegaan naar mogelijke geschikte panden voor nieuwe huisvesting voor het Hof van Justitie te Bonaire. Het Hof heeft twee panden in het centrum van Kralendijk op het oog. De uitwerking van de huisvestingsopties en de uiteindelijke keuze zal in 2019 plaatsvinden.

Sint Eustatius en Saba

Huisvesting is een heikel punt op beide eilanden. "Omdat we nog geen eigen plek hebben doen we zittingen in andere gebouwen. Op Sint Eustatius doen we dat meestal in een zaaltje in de Bibliotheek en op Saba in de vergaderzaal van het Bestuurskantoor. We delen die ruimtes met anderen en dat is niet gebruikelijk voor een rechtszaal. We willen eigenlijk een eigen plek", aldus Peter Lemaire, vicepresident op de vestiging Sint Maarten in een opgenomen interview voor dit jaarverslag. Maar daar komt binnenkort verandering in. In ieder geval voor Sint Eustatius. "Op Sint Eustatius krijgen we samen met het Openbaar Ministerie een eigen gebouw in de voormalige apotheek. Dan krijgen we een eigen zittingszaal, werkruimte, archiefruimte en een loket. Op Saba krijgt het Hof nog geen eigen gebouw, maar komt een loket in het bestuurskantoor met een bord met de naam van het Hof. Het is in ieder geval makkelijker voor mensen om zaken te beginnen, stukken in te dienen en griffierecht te betalen".

Lees in [paragraaf 6.8 Huisvesting](#) meer over de financiering van de huisvestingen van het Hof

De Rechtspraak

3.1 Zaaksantallen

De zaaksantallen bestaan uit het aantal ter behandeling aangeboden zaken (instroom) en het aantal afgeronde zaken (uitstroom). In de analyse wordt onder andere gekeken naar instroom per zaakswaarte (licht, gemiddeld en zwaar), doorlooptijden en werkvoorraden.

Doorlooptijd

De doorlooptijd van een zaak is het aantal dagen tussen in- en uitstroom, de tijd die verstreken is vanaf het moment dat de zaak is aangebracht en ingeschreven in het zaaksregistratiesysteem en de datum waarop een zaak wordt afgedaan, met andere woorden dat er een eindvonnis of eindbeschikking is uitgesproken. Daarnaast kan een zaak worden afgedaan door een intrekking, een doorhaling of royement. De doorlooptijden zijn verschillend per vestiging.

Werkvoorraden

Met werkvoorraden wordt bedoeld het aantal zaken dat is ingestroomd, maar nog niet is uitgestroomd. Dit is niet per definitie gelijk aan achterstand. Zaken dienen eerst voor zitting te worden gepland. Hierbij wordt rekening gehouden met onder anderen de wensen van de partijen en de wet- en regelgeving.

Eerste aanleg

De totale instroom in 2018 op alle vestigingen is 37.433 zaken. Dit is een afname van 14% ten opzichte van 2017 waar 43.426 zaken waren ingestroomd. Deze afname wordt voornamelijk veroorzaakt door een afname van 18% in de instroom van Strafzaken. In 2018 zijn 27.452 zaken ingestroomd, in 2017 waren het 33.609 zaken. De afname in de Strafzaken is vooral toe te schrijven aan de zeer lichte zaakscategorie Overtredingen (19.310 in 2018 vs. 25.734 in 2017). Deze nemen op alle vestigingen af behalve op de vestiging BES (850 vs. 461 in het jaar daarvoor). Civiele zaken daarentegen nemen op totaalniveau toe met 4% van 7.800 naar 8.132. In de categorie civiele bodemprocedure (inclusief arbeidszaken) wordt zelfs een stijging van 15% geregistreerd met 1.807 in 2018 vs. 1.578 in 2017. Bestuurszaken nemen op totaalniveau af met 8% in 2018 1.849 zaken, dit was in het jaar daarvoor 2.017.

In 2018 zijn 36.635 zaken uitgestroomd. Dit is een afname van 11% ten opzichte van 2017 waarin 41.707 zaken zijn afgedaan tegenover 37.614 in 2018. De afname wordt veroorzaakt doordat 18% minder (27.452 vs. 33.609) strafzaken zijn afgehandeld. In het rechtsgebied bestuur is juist een totale toename van 19% geregistreerd. Dit is een direct gevolg van de toename van het aantal zittingen met 1.766 in 2017 tegenover 2.201 in 2018.

Door de inzet van extra capaciteit (rechters) konden ook meer civiele bodemprocedures, personen- en familiezaken en overige extra justitiële zaken worden afgehandeld. Dit heeft ervoor gezorgd dat de uitstroom in het rechtsgebied civiele zaken met 26% is gestegen van 6.332 zaken in 2017 naar 7.981 in 2018.

Hoger Beroep

De instroom van hoger beroep zaken neemt op totaalniveau met circa 8% toe in 2018 (1.258) vergeleken met 2017 (1.162). De toename ligt vooral bij de rechtsgebieden Civielrecht (751 vs. 653) en Strafrecht (228 vs. 199). De instroom van de zaakscategorieën Civiele bodemprocedures (371 vs. 275), Kort geding (183 vs. 95) en Belastingzaken (124 vs. 107) vertonen een toename. Dit houdt direct verband met de toename van de uitstroom van deze zaakscategorieën in eerste aanleg.

In [Hoofdstuk 5 Zaaksantallen](#) van dit jaarverslag worden de zaaksantallen, werkvoorraden en doorlooptijden per vestiging uitgebreid behandeld.

3.2 Publicaties op Rechtspraak.nl

Openheid van zaken is belangrijk voor het behoud van het vertrouwen van de burger in de rechtspraak en het openbaar maken van (geanonimiseerde) vonnissen is daarvan een onderdeel. Het Hof stelt vonnissen beschikbaar voor publicatie op [rechtspraak.nl](https://www.rechtspraak.nl). Er is een kleine stijging in het aantal publicaties in 2018: dat waren er 1.805, vergeleken met 1.694 in 2017.

Van de vestiging Aruba worden alle uitspraken op [rechtspraak.nl](https://www.rechtspraak.nl) geplaatst. Dat waren 808 in 2018. De vestiging Curaçao heeft 798 zaken gepubliceerd. In 2018 is de vestiging Bonaire ook begonnen met het publiceren van uitspraken. Dat waren in totaal 57 publicaties. Op de vestiging Sint Maarten is ook een groei te constateren. Door orkaan Irma is het aantal publicaties in 2017 gedaald, maar in 2018 is de vestiging hier volop mee bezig geweest en zijn er 142 uitspraken gepubliceerd. Vonnissen in spraakmakende zaken worden aan de pers verspreid en toegelicht door middel van persberichten en interviews.

3.3 Caribisering

Caribisering van de rechterlijke macht

Het Hof blijft ernaar streven om in het kader van Caribisering meer lokale rechters aan te trekken. In 2018 waren er vijf rechters in opleiding bij het Hof. Twee daarvan hebben hun opleiding met succes afgerond en zijn benoemd tot lid van het Hof. Van de overige drie zijn twee in 2018 naar Nederland vertrokken voor een verdieping bij een Nederlandse rechtbank en het volgen van cursussen bij de Stichting Studiecentrum Rechtspleging, het opleidingsinstituut voor de Rechterlijke Macht en het Openbaar Ministerie.

Opleiding

Het Hof heeft in 2018 een aanvang gemaakt met de evaluatie van de huidige r(a)io-opleiding. De evaluatie zal in 2019 worden afgerond. Sinds 2017 wordt er hard gewerkt aan het professionaliseren van de raio/rio-opleiding bij het Hof. Zo zijn er cursussen ‘opleidingen tot opleiden’ gegeven aan opleiders en is er gewerkt aan een optimaal leerklimaat. De opleiding is op verzoek van het bestuur geëvalueerd door een commissie bestaande uit opleiders en coördinatoren (hofbreed). Dat heeft geleid tot een visie voor de toekomst

van Caribisering. Deze komt er in het kort op neer dat veel waarde wordt gehecht aan een gedegen en grondige opleiding, waarbij verplicht meerdere stages gelopen moeten worden en daarnaast ruimte en aandacht zal zijn voor de persoonlijke ontwikkeling van de rechter die in opleiding is. Rechter zijn op een van de eilanden vereist deskundigheid en stevigheid en daar moet de tijd voor worden genomen. Gemiddeld zal een opleiding om die reden ongeveer 4 jaar duren.

Het Hof informeert

De President van het Hof heeft in november 2018 bij de Raad van State in Nederland een presentatie gehouden voor studenten en ‘young professionals’ van onze landen tijdens een bijeenkomst van WeConnect. Het doel was om informatie te geven over onder andere de mogelijkheid om bij het Hof een opleiding tot rechter te volgen. Het Hof heeft ook deelgenomen aan de FRED Expo in Nederland. Ook hier kregen geïnteresseerden de mogelijkheid om informatie te krijgen van de r(a)io's die op dat moment in Nederland voor hun studie verbleven over het Hof en over de r(a)io opleiding.

Mr. Faye Wannyn, rechter:

Mr. Faye Wannyn kwam 18 jaar geleden als rechtenstudent naar Curaçao. Het eiland, de mensen, de taal en de cultuur hebben haar nooit losgelaten. In 2003 begon Faye haar juridische carrière als gerechtssecretaris en sinds 1 september 2018 is ze rechter bij het Hof na het succesvol afronden van haar rio-opleiding. Als lid van het Hof is ze werkzaam bij de sector civiel eerste aanleg. Naast algemene civiele zaken en kort gedingen, doet Faye arbeidszaken en familiezaken. In dit jaarverslag vertelt Faye haar verhaal.

“Mijn wieg stond in het baggerdorp Sliedrecht aan de rivier de Merwede waar mijn twee Brabantse ouders toevallig waren beland. Daar heb ik met mijn 2,5 jaar oudere zus een hele fijne jeugd gehad. Nadat ik in Dordrecht de havo heb afgerond en twee jaar vwo in één jaar deed op het volwassenonderwijs, ben ik in Rotterdam rechten gaan studeren. Tijdens mijn studie was ik onder meer actief voor de faculteitsvereniging en de Rechtswinkel Dordrecht.

In het kader van mijn strafrechtelijke afstudeer-richting besloot ik – na het bezoeken van een vriendin in Aruba – om mijn scriptie over de gevangenis op Curaçao te schrijven. Toen het wat lastig bleek om mijn informatie op afstand te verkrijgen, besloot ik zelf deze kant op te gaan. Helemaal alleen. Naar een eiland dat ik totaal niet kende. Maar het pakte verrassend goed uit. Nadat ik mijn terugreis meermaals had uitgesteld, vond mijn moeder dat ik eerst maar terug moest komen om af te studeren. In afwachting van een plaatsing als militair jurist bij Defensie besloot ik nog enkele maanden terug te keren naar Curaçao. Dat is inmiddels 18 jaar geleden. Curaçao werd mijn thuis.

In 2003 werd ik de eerste gerechtssecretaris bij het Hof. De eerste jaren deed ik alleen strafzaken, met name de mega strafzaken. Daarna ben ik met grote tegenzin civiele zaken gaan doen. Het plezier dat ik daarin kreeg en nog steeds heb, bewijst dat het goed

is om andere dingen te proberen en bereid te zijn buiten je comfort zone te treden. Gedurende mijn 12 jaar als secretaris werd mij regelmatig gevraagd of ik zelf geen rechter wilde worden. Ik vond dat ik daarvoor nog niet klaar was. Maar een paar jaar later was het zover.

“*Het is goed om andere dingen te proberen en buiten je comfort zone te treden.*”

Tot mijn verbazing werd ik gekozen uit een – toen voor het eerst – uitzonderlijk groot aantal sollicitanten. Ik vond het heel erg spannend. Maar ik begon het steeds leuker te vinden. Weer een bewijs dat je moet doorzetten als je denkt dat je iets niet kunt of niet leuk zal vinden. Dat ik al jaren vonnissen schreef, was wel een voordeel ten opzichte van de rio's en raio's die van “buiten” kwamen. Desondanks kende ook mijn opleiding veel spannende momenten. Zoals het voor het eerst leiden van een meervoudige strafzitting met meerdere verdachten en een omvangrijke tenlastelegging, het uitspreken van

een vonnis ten overstaan van een verdachte die een hoge straf krijgt opgelegd of een zitting met partijen bij wie de emoties hoog oplopen.

Ook het laatste deel van mijn opleiding bij een Nederlandse rechtbank was weer opnieuw spannend. Waar ik tot die tijd een thuiswedstrijd had gespeeld, moest ik weer 'from scratch' beginnen, laten zien wat ik kon en mijn eerdere beoordelingen zien waar te maken. En dan ook nog in een land waar ik mij inmiddels een toerist voel. Maar ondanks de spanning, de constant voelbare beoordelingsdruk en de onzekerheid die dat met zich brengt, kijk ik met een goed gevoel terug op de opleiding. Het was keihard werken, maar ongelooflijk leerzaam. En dat is het nog steeds.

Toen ik na mijn opleiding door vrienden werd gefeliciteerd met mijn mooie nieuwe baan, zei een van mijn vrienden ineens: "Mooi beroep? Mensen maken er – soms jarenlang – een rommeltje van en dumpen vervolgens al hun ellende op jouw bureau om het op te lossen." Tja, zo kun je het ook zien. Maar het oplossen van de puzzel geeft wel voldoening. En achter al die dossiers gaan vaak mensen schuil die lijden door de negatieve energie die een dergelijk geschil met zich mee brengt, en die daarvan soms 's nachts wakker liggen. Die zijn vaak enorm toe aan een afsluiting van het geschil. Dat is voor mij een grote drijfveer.

Tip aan toekomstige rio's en raio's

"Toekomstige raio's en rio's zou ik het volgende willen meegeven. Zeker als je al een carrière elders achter de rug hebt, is het een grote stap om je tijdens de opleiding weer kwetsbaar op te stellen. Maar dat is wel de houding die je aan moet nemen om het vak goed te kunnen leren. Leer van je fouten en blijf doorzetten, ook als je even denkt dat je het niet kunt. 'Push' jezelf over alle hobbels. Maar doe het vooral niet voor de status die het beroep volgens velen nog heeft. Doe het om een bijdrage te kunnen leveren aan de maatschappij. Wij zijn er immers om de rechtzoekenden van dienst te zijn."

“ Het oplossen van de puzzel geeft wel voldoening. ”

3.4 Rechtspraak op Sint Eustatius en Saba

Hoewel Sint Eustatius en Saba samen met Bonaire formeel de "BES" eilanden vormen, wordt de rechtspraak op de eilanden Saba en Sint Eustatius gedaan vanuit de vestiging Sint Maarten. Dit geldt voornamelijk voor zaken in de rechtsgebieden civiel en bestuur. Vooralsnog hebben de eilanden geen eigen vestiging.

Beslissingen in het opsporingsonderzoek (de eerste fase van strafzaken) worden op de eilanden gedaan door de plaatselijke rechter plaatsvervangers die het werk van de rechter commissaris doen samen met de griffiers. Deze rechtmatigheidstoetsen worden via videoconferentie of telefonisch gedaan omdat de advocaten veelal op Sint Maarten zitten. Vanaf de fase van bewaring worden de verdachten overgebracht naar Bonaire en wordt de zaak verder op de vestiging van het Hof aldaar behandeld.

Voor deze editie van het jaarverslag worden Sint Eustatius en Saba uitgelicht. Op Sint Eustatius vertellen plaatsvervangende rechter mr. Monique James-Brown samen met buitengriffier Riana Bennett over hun werkzaamheden op het eiland. Op Saba spreken we met mr. Sydney Sorton die het werk van rc vier jaar heeft gedaan. In 2018 is Sydney met een welverdiend pensioen gegaan. Inmiddels is hij opgevolgd door mr. Gerald de Jong, eveneens plaatsvervangend rechter. Ook komt vicepresident van de vestiging Sint Maarten mr. Peter Lemaire aan het woord om over onder andere de dienstverlening en de huisvesting op Sint Eustatius en Saba te vertellen.

Sint Eustatius

Monique is al 15 jaar rechter plaatsvervanger en doet het werk van rechter commissaris. **Riana** is sinds 2016 buitengriffier van het Hof, beiden doen dit werk naast een reguliere baan als ambtenaar. Maar hoe combineer je het werk van rechter-plaatsvervanger en griffier, die te alle tijden onpartijdig moeten blijven, met het leven als bewoner in een kleine gemeenschap waar iedereen elkaar kent of familie van elkaar is? De rechter plaatsvervanger en de buitengriffier moeten te allen tijde en in alle gevallen onpartijdig blijven.

“ Het is in ieder geval de moeite waard ”

“Op dat moment is niemand familie en is niemand vriend. Als het om zeer naaste familie gaat wordt de zaak overgedragen aan een collega”, zegt Monique. Maar men toont veel respect, zelfs bij een uiteindelijke veroordeling. “Wanneer ze terugkomen op het eiland zien ze jou en blijven gewoon groeten. Sommigen stoppen me en die zeggen ‘ik ben mijn best aan het doen. Het gaat beter mevrouw, ik hoop dat u mij niet meer hoeft te zien’. Dat zijn van de leuke momenten dat je ook meemaakt. Op dat moment denk je het is in ieder geval de moeite waard.”

► **Video:** Bekijk het volledige interview van Monique en Riana waarin ze onder andere vertellen over het soort zaken waarmee ze te maken hebben en wat de meeste indruk heeft gemaakt.

Saba

“ Ik geloof in 'good governance' ”

Saba, the Unspoiled Queen, is het kleinste (maar hoogste) eiland binnen het koninkrijk en heeft om en nabij 2000 bewoners.

Sydney Sorton heeft vier jaar het werk van plaatsvervangend rechter gedaan op het prachtige groene Saba.

In 2018 is Sydney met de werkzaamheden als rechter-plaatsvervanger op Saba gestopt. Maar helemaal stil zitten doet de officieel gepensioneerde nog niet. Maar dat heeft hij ook nooit gedaan. In het verleden heeft Sydney verschillende belangrijke functies bekleed en werkte hij jarenlang bij het Korps Politie van de Nederlandse Antillen in Curaçao en Sint Maarten. Hij was ook de gezaghebber van Saba, eerst van 1989 tot en met 1998 en daarna van 2006 tot en met 2008. Toen hij de pensioenleeftijd bereikte in 2008 is hij afgetreden.

In 2014 is Sydney bij koninklijk besluit benoemd tot rechter-plaatsvervanger op Saba. Maar wat trok hem aan in deze functie? “Ik houd van het recht. Vooral strafrecht en strafvordering. Ik geloof ook

in 'good governance'. Met die twee in gedachten heb ik geaccepteerd om rechter-commissaris te worden daar ik dacht dat ik in een verantwoordelijke positie weer iets kon betekenen voor Saba.” Om het werk van rc binnen een kleine gemeenschap te combineren zegt Sydney dat je echt professioneel moet zijn. “Je moet iedereen gelijk behandelen en dat moet je voor iedereen zijn. Dus familie, vrienden, kennissen en de hele bevolking. Dat heb ik kunnen doen. Ik ben blij dat ik het heb gedaan en ik heb het rechter-commissaris werk met plezier gedaan.”

▶ Video: Bekijk hier het interview met Sydney waarin hij over zijn ervaringen als rc vertelt en zijn advies aan Gerald de Jong die in 2018 het stokje van hem heeft overgenomen.

Dienstverlening Sint Eustatius en Saba

Peter Lemaire, vicepresident op de vestiging Sint Maarten vertelt in een interview hoe Saba en Sint Eustatius op afstand worden bediend. Rechtzoekenden dienen hun verzoeken en stukken bij de griffie in het Courthouse aan de Front Street in Sint Maarten in. Tot nu toe is het niet mogelijk om op de twee eilanden verzoeken in te dienen, behalve wanneer de griffiers en de rechters van het Hof het eiland bezoeken, tot nu toe eens per maand. Rechtzoekenden moeten daarbuiten nog steeds fysiek naar het Gerecht om griffierechten te betalen. De zaken worden dan door de vestiging Sint Maarten geregistreerd en ingepland, maar worden op de eilanden zelf uitgevoerd.

▶ Video: Bekijk hier het interview met Peter Lemaire

3.5 Spraakmakende zaken

Het Hof behandelt elk jaar veel zaken. Veel worden in de landen door de pers overgenomen, omdat een aantal zaken voor veel commotie in de gemeenschap zorgen. Hieronder een aantal van deze spraakmakende zaken nader belicht.

InselAir International B.V.

In 2018 zijn ongeveer twintig faillissementen, surseances en ontbindingen uitgesproken op Curaçao. Maar de meeste aandacht en tijd gingen uit naar de in 2017 aan luchtvaartmaatschappij InselAir International B.V. verleende surseance van betaling. Deze zaak werd vanuit alle (ei)landen en landen in de regio op de voet gevolgd. De inspanningen van InselAir en de bewindvoerder om het bedrijf voort

te zetten en een overnamekandidaat te vinden, vormden de aanleiding voor diverse zittingen bij het gerecht in eerste aanleg. Op die zittingen werden onder meer de schuldeisers geraadpleegd en werden de verlenging van de surseance en het aangeboden akkoord in stemming gebracht en beoordeeld. De faillissementen van vliegmaatschappijen DCA (2004) en DAE (2013) werden in 2018 afgewikkeld.

BES

Aanpassing artikel in Wetboek van Strafrecht na vrijspraak

De in Curaçao geboren verdachte A.W. is op 29 maart 2018 op Bonaire vrijgesproken van seksuele handelingen met een vrouw die op dat moment onder invloed was en in staat van verminderd bewustzijn verkeerde. Het Gerecht kwam tot dit oordeel omdat het op de BES eilanden niet strafbaar is om opzettelijk handelingen te plegen die bestaan uit of mede bestaan uit seksueel binnendringen van het lichaam met iemand die in staat van verminderd bewustzijn verkeert. Dit leidde ertoe dat de verdachte moest worden vrijgesproken van de aan hem ten laste gelegde feiten, hoe ernstig en laakbaar het handelen van de verdachte naar het oordeel van het Gerecht ook is.

Het voorval vond plaats op 8 juni 2017. Naar het oordeel van het Gerecht is komen vast te staan dat de aangeefster zodanig onder invloed van drugs, al dan niet in combinatie met alcohol, verkeerde dat zij niet in staat was haar wil te bepalen. Er is ook komen vast te staan dat de verdachte zich hiervan bewust was.

Wetboek strafrecht was nog niet aangepast aan moderne tijd

Met uitzondering van Bonaire, Sint Eustatius en Saba is het in alle delen van het Koninkrijk strafbaar: 'het opzettelijk plegen van handelingen die bestaan uit of mede bestaan uit het seksueel binnendringen van het lichaam met iemand die in staat van verminderd bewustzijn verkeert'. In Nederland geldt dit al sinds 2002 en na de staatkundige veranderingen in 2010 zijn ook de verouderde wetboeken van strafrecht van de landen Aruba, Curaçao en Sint Maarten aangepast aan de moderne tijd en grotendeels in lijn gebracht met het Nederlands Wetboek van Strafrecht. Nederland, de wetgever van de BES-eilanden, heeft echter tot deze veroordeling geen aanleiding gezien het Wetboek van Strafrecht van de BES-eilanden aan te passen.

De beslissing van het Gerecht heeft voor ophef gezorgd op Bonaire en heeft ook de aandacht getrokken van de Tweede Kamer. Onder andere naar aanleiding van deze uitspraak is in juni 2018 een wetsvoorstel ingediend om het artikel in het Wetboek van Strafrecht BES aan te passen. In de artikelen 249 en 253, eerste lid, zal na "in staat van bewusteloosheid" telkens "verminderd bewustzijn" worden ingevoegd.

Gevarieerde straffen in onderzoek Emerald

Het Gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten heeft op 17 april 2018 vijf inwoners, waaronder een parlementariër, veroordeeld voor het opzettelijk niet op tijd, onjuist en/of onvolledig doen van aangiften van de inkomstenbelasting en de belasting op bedrijfsomzetten. Twee anderen waren al eerder, in februari 2018, veroordeeld in deze zaak, die draait om de omzet en winst die met eenmansbedrijven werden behaald. De een werd veroordeeld tot een werkstraf van 120 uur en een voorwaardelijke gevangenisstraf van 6 maanden en de ander tot een werkstraf van 240 uur en een voorwaardelijke gevangenisstraf van 12 maanden.

Uitgangspunt voor de strafmaat

Waarom voorwaardelijke straffen? Het Gerecht handhaaft het uitgangspunt van eerdere uitspraken dat een onvoorwaardelijke gevangenisstraf, zoals in alle zaken is geëist door het openbaar ministerie, alleen in uitzonderlijke gevallen in aanmerking komt. De eis is weliswaar begrijpelijk, want er is op grote schaal belasting ontdoken en dat raakt de belangen van de gemeenschap hard. Een eiland dat nog moest bijkomen van de verwoestende werking van orkaan Irma.

Het vonnis wijkt af van de eis, vanwege de strenge eisen die aan oplegging van een onvoorwaardelijke gevangenisstraf worden gesteld. Wat ook meeweegt is het feit dat het in de Cariben zelden is voorgekomen dat een verdachte voor alleen belastingfraude voor de strafrechter is gebracht. Dat de traditie van niet-vervolgung nu is doorbroken, betekent wellicht dat in de toekomst een onvoorwaardelijke gevangenisstraf als uitgangspunt zal gaan gelden. Op het moment van de belastingontduiking in deze zaken bestond de

traditie echter nog.

In vier van de vijf zaken die op 17 april zijn behandeld is volgens het Gerecht geen sprake van een uitzonderlijk geval. De verdachten hebben nagenoeg allen een blanco strafblad en het is aannemelijk dat zij slechts een fractie van het geld voor zichzelf hebben gehouden. Zij zijn veroordeeld tot werkstraffen, variërend van 180 uur tot 240 uur, in combinatie met voorwaardelijke gevangenisstraffen, variërend van 6 tot 12 maanden.

Onvoorwaardelijke vrijheidsstraf voor parlementariër

In de zaak van de parlementariër oordeelt het Gerecht dat hier wel sprake is van een uitzonderlijk geval. Het wordt onbegrijpelijk en onaanvaardbaar geacht dat deze geen rekening en verantwoording heeft afgelegd over de belastingfraude. Aan de ene kant geniet hij als volksvertegenwoordiger een riant inkomen. Aan de andere kant weigert hij op de openbare zitting de gemeenschap uit te leggen hoe hij tot de aanzienlijke belastingfraude is gekomen waardoor diezelfde gemeenschap is benadeeld. Ondanks eerdere toezeggingen om opening van zaken te geven beriep deze parlementariër zich consequent op het zwijgrecht. In tegenstelling tot de andere verdachten heeft hij geen inzicht gegeven in zijn handelen en evenmin zijn spijt betoond. Er zijn bovendien sterke aanwijzingen dat hem meer te verwijten valt dan de overige verdachten. Na alles te hebben afgewogen, heeft het Gerecht besloten aan deze parlementariër een gevangenisstraf op te leggen van 18 maanden, waarvan 15 maanden voorwaardelijk, en de maximale werkstraf van 240 uur.

3.6 Klachtenregeling

Het Hof heeft sinds eind 2013 een eigen klachtenregeling, bedoeld voor klachten in geval iemand meent niet correct behandeld te zijn door het Hof. De klachtenregeling heeft geen betrekking op uitspraken van rechters of andere procedurele beslissingen. De rechter is immers onafhankelijk en het bestuur kan geen invloed uitoefenen op de inhoud van rechterlijke beslissingen. Het bestuur van het Hof hecht groot belang aan een correcte afhandeling van klachten, in overeenstemming met de kernwaarden van onafhankelijke en onpartijdige

rechtspraak. De procedure van de regeling wordt regelmatig geëvalueerd ter aanpassing en verbetering. De klachtenregeling staat op de website van het Hof.

In 2018 zijn er twaalf klachten, verdeeld over de vestigingen, ingediend. Zo had Aruba drie klachten, Curaçao zeven en waren er twee van de BES-eilanden. De klachten zijn onder te verdelen in: administratieve processen (5); bejegening (3), tijdsduur procedures (1) en rechterlijke beslissing

(2) en één over een ander onderwerp. De klachten betroffen zowel rechters als ondersteunend personeel van het Hof. Van de ingediende klachten zijn er negen eind 2018 afgehandeld, één klacht is door het bestuur gegrond verklaard.

Bij één klacht is er voor gekozen om het gesprek met de klager aan te gaan. Het bestuur heeft voor één klacht de Klachtadviescommissie ingeschakeld. Deze commissie bestaat uit een voorzitter (lid van het Hof), twee onafhankelijke leden (geen rechters) en een secretaris. De commissie hoort de klager en brengt vervolgens advies uit aan het bestuur.

Waar mogelijk leiden klachten die gerelateerd zijn aan administratieve zaken of procedures er toe dat processen onder de loep genomen worden en, indien nodig, verbeterd.

Aanbevelingen die ter verbetering van de dienstverlening kunnen leiden, worden ter harte genomen.

*Meer informatie over de klachtenregeling:
www.gemhofvanjustitie.org*

3.7 Mediation naast Rechtspraak

In 2017 is Mediation naast Rechtspraak (MnR) ingevoerd op de vestiging Curaçao en vervolgens in 2018 naar de andere (ei)landen uitgebreid. Elke vestiging heeft een of meerdere medewerkers die belast zijn met MnR. Deze medewerkers zijn door het Hof in staat gesteld een (deel)opleiding te volgen, zodat zij vakinhoudelijk als vraagbaak kunnen dienen. Zij zijn getraind in het voeren van verwijzingsgesprekken en het beantwoorden van vragen. Het Hof heeft in het MnR traject een verwijfsfunctie. Het team medewerkers van het Mediationburo van de verschillende vestigingen voert regelmatig overleg via videoconference om elkaar steun te bieden.

Het aantal verwijzingen naar mediation tijdens een rechtsproces is in 2018 vooralsnog blijven steken op vijf, allen in Curaçao. In 2017 waren er zes verwijzingen. Het betrof vier relationele kwesties en één geval van een erfrechtelijk geschil. Slechts één van deze verwijzingen heeft daadwerkelijk geleid tot een doorverwijzing naar een mediator. In één van de andere gevallen hebben partijen na twee gesprekken bij het Hof ervoor gekozen om weer samen in gesprek te gaan. Dit heeft geheel onverwacht geleid tot een door hen zelf opgesteld convenant, waardoor de echtscheiding en verdeling snel(ler) kon worden afgerond.

In 2018 is ook een aantal gezamenlijke verzoeken tot echtscheiding ingediend, vergezeld van een convenant. Dit betekent dat partijen zich tot een mediator hebben gewend, alvorens een verzoek in te dienen bij het Gerecht. Dit onttrekt zich enigszins aan het blikveld van het Hof, omdat dergelijke zaken nog niet worden gemeld door de mediators. Dergelijke verzoeken betekenen een verlichting voor de rechtspraak, omdat de echtscheidingsverzoeken sneller en soms zelfs buiten zitting kunnen worden afgedaan.

Er is vooralsnog geen groei in het aantal verwijzingen naar MnR. Hiervoor is een aantal mogelijke oorzaken aan te wijzen. De beoogde kosten, onbekendheid bij rechters of omdat zaken niet geschikt zijn voor mediation. Ook is een mogelijke oorzaak de fase waarin de zaak zich bevindt, bijvoorbeeld als het teveel is geëscaleerd. Op al deze punten wordt actie ondernomen. Allereerst is bij het Ministerie van Justitie een verzoek ingediend om minvermogenden in aanmerking te laten komen voor een vergoeding. Dit voorstel is thans in behandeling. Verder wordt blijvend aandacht besteed aan voorlichting over mediation aan het publiek, zowel vanuit de mediators als door het Hof. Tot slot wordt in 2019 opnieuw een cursus gegeven om rechters alert te maken op zaken die voor mediation in aanmerking komen. Gelet op het feit dat MnR ook in andere landen een lange aanlooptijd heeft gekend zal het Hof doorgaan op de ingeslagen weg.

4

De Mensen van het Hof

Het Hof heeft vier vestigingen met in totaal 192 medewerkers. De organisatie kan goed draaien door de inzet van elk individu, van de dame die voor de schoonmaak zorgt op de vestiging Aruba, de rechter in Sint Maarten tot de HRM medewerker op Curaçao. Samen zijn zij de *Mensen van het Hof*.

Gerechtssecretaris Sabina ter Borg :

“ Dat is gewoon Bonaire. Zo is het. ”

Een van deze *Mensen van het Hof* is mr. Sabina ter Borg (30). Sabina is sinds twee jaar gerechtssecretaris bij het Hof op de vestiging Bonaire en is ook voorzitter van de Personeelsraad.

“Het werken op een kleine vestiging betekent ook werken op een klein eiland. En dat is soms een uitdaging”, vertelt Sabina. Maar juist de kleinschaligheid van de vestiging maakt haar functie interessant. Ze doet alle rechtsgebieden, in tegenstelling tot gerechtssecretarissen op andere vestigingen. Erg is dat niet, want ‘dat maakt mijn werk wel heel leuk’. “Maar de mensen die je in de zittingszaal voorbij ziet komen zie je ook heel vaak op straat, in de supermarkt en op het strand en ga zo maar door. En dat vond ik in het begin vooral heel apart. Maar inmiddels ben ik eraan gewend. Dat is gewoon Bonaire. Zo is het.”

▶ **Video:** Bekijk het volledige interview van Sabina waar zij onder andere vertelt over de functie van gerechtssecretaris, wat indruk op haar heeft gemaakt in het werken op Bonaire en tijdens een zitting.

5

Zaaks aantallen

5.1 Rechtspraak in eerste aanleg

Instroom in eerste aanleg

Onder instroom van zaken wordt verstaan het aantal bij het Hof ter behandeling aangeboden zaken. Vanaf 2018 worden zowel de instroom als de uitstroom van zaken op alle vestigingen voor de rechtsgebieden Civielrecht en Bestuursrecht volledig geregistreerd in het geautomatiseerde zaaksregistratiesysteem GEAR. De totale instroom in 2018 op alle vestigingen is 37.433 zaken. Dit is een afname van 14% ten opzichte van 2017. Deze afname wordt voornamelijk

veroorzaakt door een afname van 18% in de instroom van Strafzaken. De afname in de Strafzaken is vooral toe te schrijven aan de zeer lichte zaakscategorie Overtredingen. Deze nemen op alle vestigingen af behalve op de vestiging BES. Civiele zaken daarentegen nemen op totaalniveau toe met 4% en in de categorie Civiele bodemprocedure (incl. Arbeidszaken) zelfs met 15%. Bestuurszaken nemen op totaalniveau af met 8%.

Instroom 2018 vs instroom 2017												
Zaakscategorieën	Zaakscluster	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal		
		2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	Vershil
Civiele Bodemprocedure (incl. Arb.Zaken)	Zwaar	507	579	105	140	909	631	286	228	1.807	1.578	15%
Kort Geding	Gemiddeld	232	181	39	25	287	283	277	191	835	680	23%
KZ verklaringen (Hoftaak)	Licht	0	0	0	0	47	77	0	0	47	77	-39%
Verstekzaken Civiel (incl. Bev.Bet&Referte)	Licht	932	964	45	46	423	564	71	45	1.471	1.619	-9%
Tucht & Toezichtzaken	Gemiddeld	47	43	6	5	56	73	24	40	133	161	-17%
Personen- & familie zaken	Gemiddeld	760	689	218	195	847	856	233	213	2.058	1.953	5%
Overige EJ zaken	Gemiddeld	172	202	28	37	256	221	140	96	596	556	7%
Rechtshulpverzoeken (EJ)	Licht	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	-100%
Beslagzaken	Licht	362	307	41	17	234	334	132	125	769	783	-2%
Faillissement en surseance van betaling	Zwaar	8	13	2	1	32	43	1	1	43	58	-26%
Onder curatele/bewind stelling	Gemiddeld	54	44	5	6	119	125	9	9	187	184	2%
OTS minderjarigen	Zwaar	82	49	16	17	56	52	32	32	186	150	24%
Subtotaal Civielrecht		3.156	3.072	505	489	3.266	3.259	1.205	980	8.132	7.800	4%
Ambtenarenzaken	Gemiddeld	221	152	22	16	96	110	32	43	371	321	16%
LAR	Gemiddeld	290	342	56	70	205	220	123	147	674	779	-13%
Belastingzaken	Gemiddeld	167	205	128	25	464	606	45	81	804	917	-12%
Subtotaal Bestuursrecht		678	699	206	111	765	936	200	271	1.849	2.017	-8%
Bulkzaken Straf	Licht	745	119	187	87	395	410	39	63	1.366	679	101%
Misdrijfzaken regulier	Gemiddeld	1.027	1.006	203	202	575	590	271	301	2.076	2.099	-1%
Gerechtelijke vooronderzoeken	Zwaar	6	21	1	3	40	37	11	4	58	65	-11%
Overige RC handelingen	Licht	1.692	1.677	320	432	2.157	2.132	276	537	4.445	4.778	-7%
Huiszoekingen	Gemiddeld	76	80	38	52	23	76	24	20	161	228	-29%
Rechtshulpverzoeken (Straf)	Licht	3	2	4	6	22	17	7	1	36	26	38%
Overtredingen	Zeer licht	3.890	4.664	850	461	13.291	18.477	1.279	2.132	19.310	25.734	-25%
Subtotaal Strafrecht		7.439	7.569	1.603	1.243	16.503	21.739	1.907	3.058	27.452	33.609	-18%
Totaal		11.273	11.340	2.314	1.843	20.534	25.934	3.312	4.309	37.433	43.426	-14%

Instroom per zaakszwaarte

De zaakszwaarte van een zaakscategorie is gebaseerd op de gemiddelde werklast voor de behandeling van een zaak van de betreffende categorie. Een zaakscluster is een aantal op basis van de werklast samenhangende zaakscategorieën.

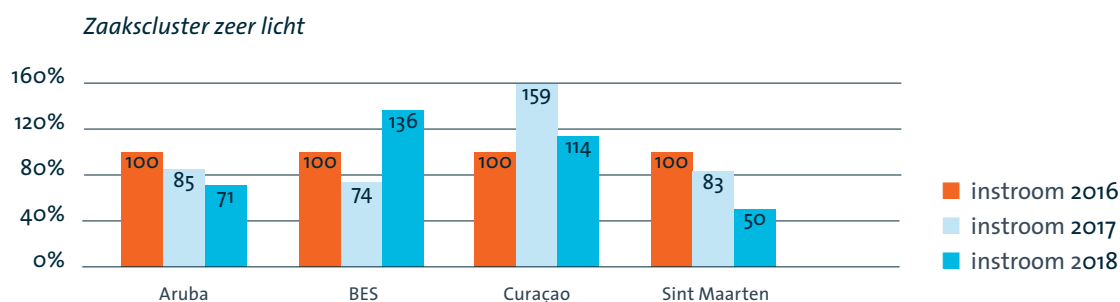
Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie instroom 2018 vs 2017 per zaakscluster											
Zaaksclusters	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal		
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	Vershil
Zeër licht	3.890	4.664	850	461	13.291	18.477	1.279	2.132	19.310	25.734	-25%
Licht	3.734	3.070	597	588	3.278	3.534	525	771	8.134	7.963	2%
Gemiddeld	3.046	2.944	743	633	2.928	3.160	1.178	1.141	7.895	7.878	0%
Zwaar	603	662	124	161	1.037	763	330	265	2.094	1.851	13%
Totaal	11.273	11.340	2.314	1.843	20.534	25.934	3.312	4.309	37.433	43.426	-14%

De instroom op de zaaksclusters licht, gemiddeld en zwaar nemen voor het jaar 2018 toe vergeleken met het voorgaande jaar. De zaakscluster zeër licht neemt met een kwart af.

Zaakscluster zeër licht

Instroom 2018 vs instroom 2017											
Zaaks categorieën	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal		
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	Vershil
Overtredingen	3.890	4.664	850	461	13.291	18.477	1.279	2.132	19.310	25.734	-25%
Totaal Zaakscluster zeër licht	3.890	4.664	850	461	13.291	18.477	1.279	2.132	19.310	25.734	-25%

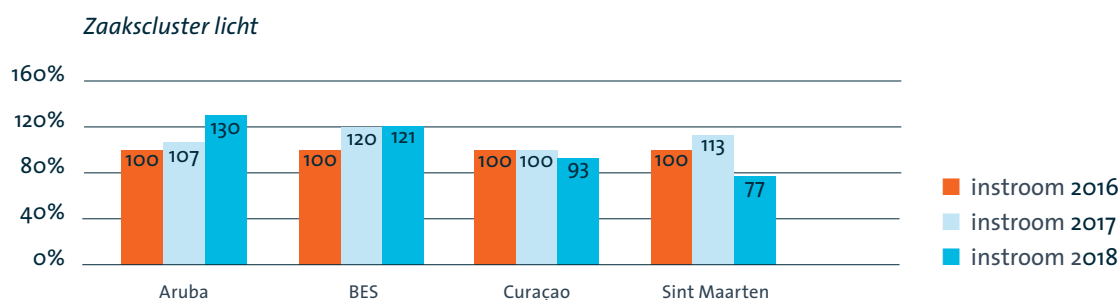
De zaakscluster zeër licht bestaat uit één zaakscategorie namelijk Overtredingen. De instroom aan Overtredingen zijn hoog maar de werklast om deze zaakscategorie te behandelen is zeër licht. De Overtredingen nemen met 25% af in 2018 afgezet tegen de instroom van 2017. De afname is vooral te zien op de vestigingen Curaçao, Aruba en Sint Maarten. In 2017 was de instroom van de Overtredingen flink toegenomen op de vestiging Curaçao als gevolg van een inhaalslag na de reorganisatie in de justitiële keten op Curaçao. Dit is ook terug te zien in onderstaande grafiek. De dalende tendens op Sint Maarten in instroom van Overtredingen zet door en is met 50% afgenomen indien afgezet tegen de instroom van 2016.

Zaakscluster licht

Instroom 2018 vs instroom 2017											
Zaakscategorieën	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal		
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	Vershil
KZ verklaringen (Hoftaak)	0	0	0	0	47	77	0	0	47	77	-39%
Verstekzaken Civiel (incl. Bev.Bet&Referte)	932	964	45	46	423	564	71	45	1.471	1.619	-9%
Rechtshulpverzoeken (EJ)	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	-100%
Beslagzaken	362	307	41	17	234	334	132	125	769	783	-2%
Bulkzaken Straf	745	119	187	87	395	410	39	63	1.366	679	101%
Overige RC handelingen	1.692	1.677	320	432	2.157	2.132	276	537	4.445	4.778	-7%
Rechtshulpverzoeken (Straf)	3	2	4	6	22	17	7	1	36	26	38%
Totaal Zaakscluster licht	3.734	3.070	597	588	3.278	3.534	525	771	8.134	7.963	2%

In bovenstaande tabel is zichtbaar dat de totale instroom van de zaakscluster licht in 2018 met 2% is toegenomen ten opzichte van 2017. De toename is vooral toe te schrijven aan de zaakscategorie bulkzaken straf (+101%). De instroom van bulkzaken straf neemt vooral op de vestigingen Aruba en BES toe door de aangebrachte zaken als gevolg van de Landsverordening Toelating en Uitzetting. Deze zaken zijn in 2018 extra toegenomen door de politieke en financiële situatie in Venezuela.

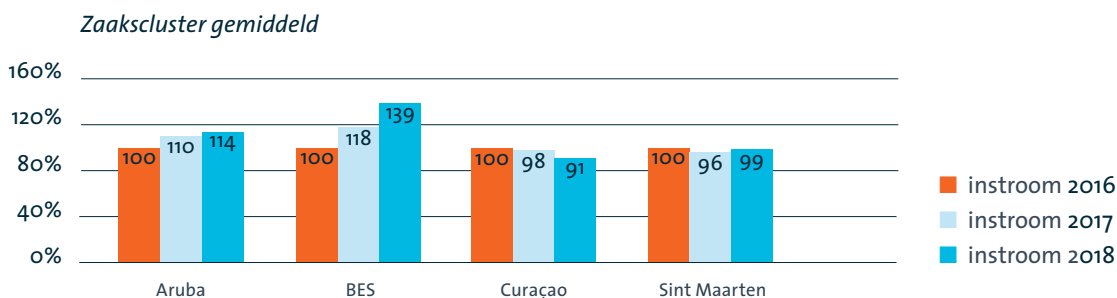

Zaakscluster gemiddeld

Instroom 2018 vs instroom 2017											
Zaakscategorieën	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal		
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	Vershil
Kort Geding	232	181	39	25	287	283	277	191	835	680	23%
Tucht & Toezichtzaken	47	43	6	5	56	73	24	40	133	161	-17%
Personen- & familiezaken	760	689	218	195	847	856	233	213	2.058	1.953	5%
Overige EJ zaken	172	202	28	37	256	221	140	96	596	556	7%
Onder curatele/bewind stelling	54	44	5	6	119	125	9	9	187	184	2%
Ambtenarenzaken	221	152	22	16	96	110	32	43	371	321	16%
LAR	290	342	56	70	205	220	123	147	674	779	-13%
Belastingzaken	167	205	128	25	464	606	45	81	804	917	-12%
Misdrijfzaken regulier	1.027	1.006	203	202	575	590	271	301	2.076	2.099	-1%
Huiszoekingen	76	80	38	52	23	76	24	20	161	228	-29%
Totaal Zaakscluster gemiddeld	3.046	2.944	743	633	2.928	3.160	1.178	1.141	7.895	7.878	0%

De totale instroom van de zaakscluster gemiddeld is in 2018 nagenoeg gelijk aan het jaar 2017. In bovenstaand tabel zijn de toe- en afnames van de zaakscategorieën binnen de cluster zichtbaar. De zaakscategorieën Kort geding en Ambtenarenzaken nemen respectievelijk met 23% en 16% toe. De toename in de instroom Kort geding is terug te zien op alle vestigingen. De Ambtenarenzaken nemen vooral op de vestiging Aruba toe.

In onderstaande grafiek wordt de instroom van de jaren 2017 en 2018 afgezet tegen de instroom van 2016.

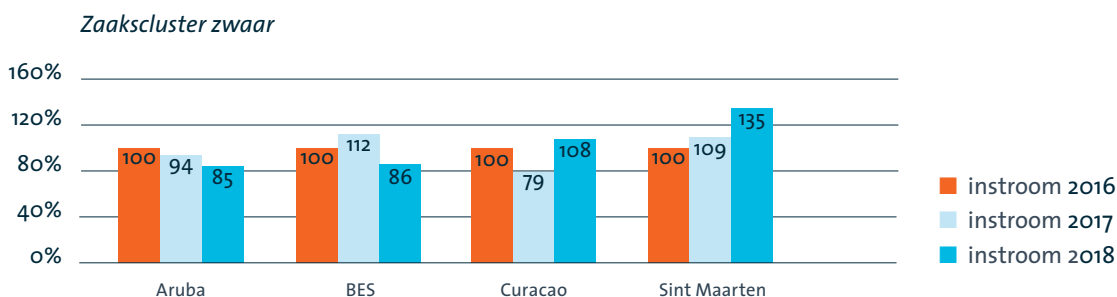

Instroom 2018 vs instroom 2017											
Zaakscategorieën	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal		
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	Vershil
Civiele Bodemprocedure (incl. Arb.Zaken)	598	639	104	106	640	790	214	199	1.556	1.734	-10%
Faillissement en surseance van betaling	13	11	0	6	44	23	5	5	62	45	38%
OTS minderjarigen	49	35	21	27	106	66	34	36	210	164	28%
Gerechtelijke vooronderzoeken	21	21	3	5	51	84	4	4	79	114	-30%
Totaal Zaakscluster zwaar	681	706	128	144	841	963	257	244	1.907	2.057	-7%

Zaakscluster zwaar

De instroom van de zaakscluster zwaar is in 2018 met 13% op totaalniveau afgenomen vergeleken met 2017. Dit is terug te zien in bovenstaande tabel. De toename is voornamelijk te danken aan de zaakscategorieën civiele bodemprocedures (incl. Arbeidszaken) en OTS minderjarigen respectievelijk 15% en 24%. De toename van de Civiele bodemprocedures (incl. Arbeidszaken) is vooral te zien op de vestigingen Curaçao en Sint Maarten en is deels toe te schrijven aan de toename van de Arbeidszaken. De Arbeidszaken zijn toegenomen op de vestiging Sint Maarten als gevolg van orkaan Irma. De toename op de vestiging Curaçao is het direct gevolg van de toegenomen ontslagen in 2018.

In onderstaande grafiek wordt de instroom van de jaren 2017 en 2018 afgezet tegen de instroom van 2016. De instroom op de vestiging Aruba neemt af vergeleken met 2016. Deze afname wordt voornamelijk veroorzaakt door een toename van Civiele bodemprocedures die bij verstek worden afgedaan. Deze zaken worden namelijk geregistreerd als Verstekzaken in de zaakscluster licht.

5.2 Uitstroom in eerste aanleg

In 2018 zijn totaal op alle vestigingen 37.635 zaken uitgestroomd. Dit is een afname van 11% ten opzichte van 2017. Deze afname wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat 18% minder strafzaken zijn afgehandeld. De uitstroom van de rechtsgebieden Civielrecht en Bestuursrecht nemen toe vergeleken met 2017.

De grootste toename (19%) in de uitstroom van zaken is te zien in het rechtsgebied Bestuursrecht (Belastingzaken) op alle vestigingen uitgezonderd BES. Dit is een direct gevolg van de toename in het aantal zittingen per jaar op de vestigingen.

Bij het rechtsgebied Civielrecht bedraagt de uitstroom 26% meer dan in 2017. Deze toename wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de inzet van extra capaciteit ter afhandeling van de zaakcategorieën Civiele bodemprocedures, personen- en familiezaken en Overig Extra judiciële zaken op de vestiging Curaçao.

Uitstroom 2018 vs Uitstroom 2017												
Zaakscategorieën	Zaakscluster	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal		
		2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	Vershil %
Civiele Bodemprocedure (incl. Arb.Zaken)	Zwaar	515	603	97	94	952	433	277	190	1.841	1.320	39%
Kort Geding	Gemiddeld	224	188	43	19	311	258	288	196	866	661	31%
KZ verklaringen (Hoftaak)	Licht	0	0	0	0	40	144	0	0	40	144	-72%
Verstekzaken Civiel (incl. Bev.Bet&Referte)	Licht	1.031	949	49	50	451	537	60	48	1.591	1.584	0%
Tucht & Toezichtzaken	Gemiddeld	30	38	3	0	47	14	13	12	93	64	45%
Personen- & familiezaken	Gemiddeld	757	419	172	153	934	575	198	213	2.061	1.360	52%
Overige EJ zaken	Gemiddeld	114	173	18	19	227	90	55	16	414	298	39%
Rechtshulpverzoeken (EJ)	Licht	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0%
Beslagzaken	Licht	336	283	10	2	261	286	121	148	728	719	1%
Faillissement en surseance van betaling	Zwaar	5	17	2	0	15	0	1	0	23	17	35%
Onder curatele/bewind stelling	Gemiddeld	56	39	5	3	85	36	3	4	149	82	82%
OTS minderjarigen	Zwaar	90	38	17	35	33	1	36	9	176	83	112%
Subtotaal Civielrecht		3.158	2.747	416	375	3.356	2.374	1.052	836	7.982	6.332	26%
Ambtenarenzaken	Gemiddeld	222	181	13	15	76	79	44	86	355	361	-2%
LAR	Gemiddeld	313	318	64	36	226	109	109	165	712	628	13%
Belastingzaken	Gemiddeld	247	218	53	16	770	509	64	34	1.134	777	46%
Subtotaal Bestuursrecht		782	717	130	67	1.072	697	217	285	2.201	1.766	19%
Bulgzaken Straf	Licht	745	119	187	87	395	410	39	63	1.366	679	101%
Misdrijfzaken regulier	Gemiddeld	1.027	1.006	203	202	575	590	271	301	2.076	2.099	-1%
Gerechtelijke vooronderzoeken	Zwaar	6	21	1	3	40	37	11	4	58	65	-11%
Overige RC handelingen	Licht	1.692	1.677	320	432	2.157	2.132	276	537	4.445	4.778	-7%
Huiszoekingen	Gemiddeld	76	80	38	52	23	76	24	20	161	228	-29%
Rechtshulpverzoeken (Straf)	Licht	3	2	4	6	22	17	7	1	36	26	38%
Overtredingen	Zeër licht	3.890	4.664	850	461	13.291	18.477	1.279	1.261	19.310	25.734	-25%
Subtotaal Strafrecht		7.439	7.569	1.603	1.243	16.503	21.739	1.907	2.187	27.452	33.609	-18%
Totaal		11.379	11.033	2.149	1.685	20.931	24.810	3.176	3.308	37.635	41.707	-11%

In het volgend overzicht is zichtbaar dat de uitstroom per zaakscluster in 2018 afgezet tegen 2017 voor bijna alle clusters toeneemt behalve voor de cluster Zeër licht (-25%).

Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie uitstroom 2018 vs 2017 per zaakscluster												
Zaaksclusters	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal			
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	Vershil	
Zeër licht	3.890	4.664	850	461	13.291	18.477	1.279	1.261	19.310	25.734	-25%	
Licht	4.054	3.248	623	593	4.096	3.559	567	831	9.340	8.231	13%	
Gemiddeld	2.819	2.442	559	499	2.504	2.303	1.005	1.013	6.887	6.257	9%	
Zwaar	616	679	117	132	1.040	471	325	203	2.098	1.485	41%	
Totaal	11.379	11.033	2.149	1.685	20.931	24.810	3.176	3.308	37.635	41.707	-11%	

5.3 Doorlooptijden en werkvoorraden

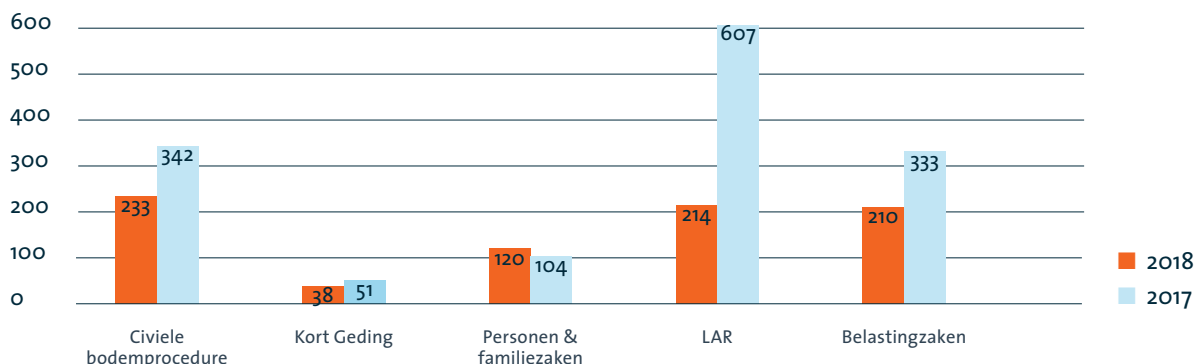
De doorlooptijd van een zaak is het aantal dagen tussen in- en uitstroom, de tijd die verstreken is vanaf het moment dat de zaak is aangebracht en ingeschreven in het zaaksregistratiesysteem en de datum waarop een zaak wordt afgedaan, met andere woorden dat er een eindvonnis of eindbeschikking is uitgesproken.

Daarnaast kan een zaak worden afgedaan door een intrekking, een doorhaling of royement. De doorlooptijd van een zaakscategorie kan sterk worden beïnvloed als er enkele langdurende zaken tussen zitten, of wanneer er achterstanden zijn ontstaan, bijvoorbeeld doordat een zaak (meerdere malen) is aangehouden of door onderbezetting in de formatie. De doorlooptijden wisselen per vestiging indien 2018 wordt afgezet tegen 2017.

Doorlooptijden van afgedane zaken in 2018 vs 2017												
Zaakscategorieën	Aruba			BES			Curaçao			Sint Maarten		
	2018	2017	Vershil	2018	2017	Vershil	2018	2017	Vershil	2018	2017	Vershil
Civiele bodemprocedure	233	342	-32%	207	269	-23%	251	230	9%	271	382	-29%
Kort Geding	38	51	-25%	29	42	-31%	53	41	29%	54	53	2%
Personen & familiezaken	120	104	15%	92	105	-12%	189	157	20%	126	168	-25%
LAR	214	607	-65%	166	154	8%	316	320	-1%	138	296	-53%
Belastingzaken	210	333	-37%	251	356	-29%	585	528	11%	458	466	-2%

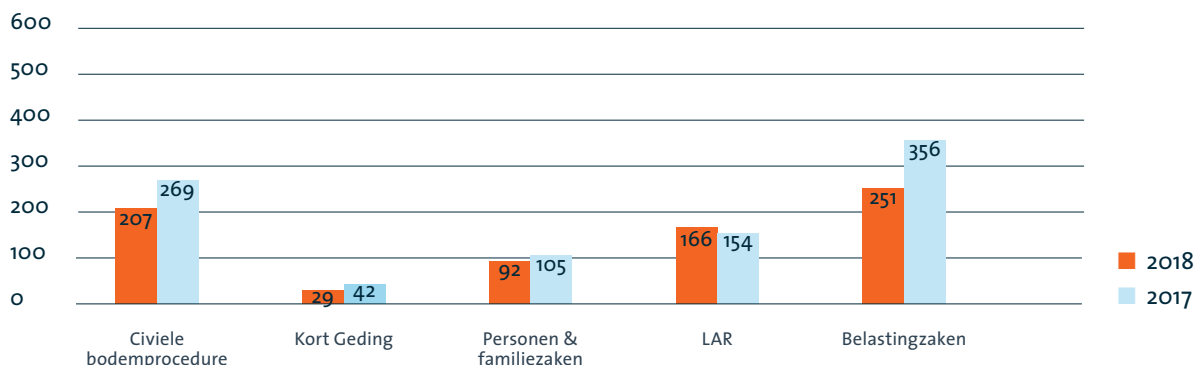
Doorlooptijden Aruba

Op de vestiging Aruba nemen vooral de doorlooptijden van de Personen en Familiezaken toe, terwijl de doorlooptijden van de overige categorieën afnemen ten opzichte van 2017.

Doorlooptijden BES

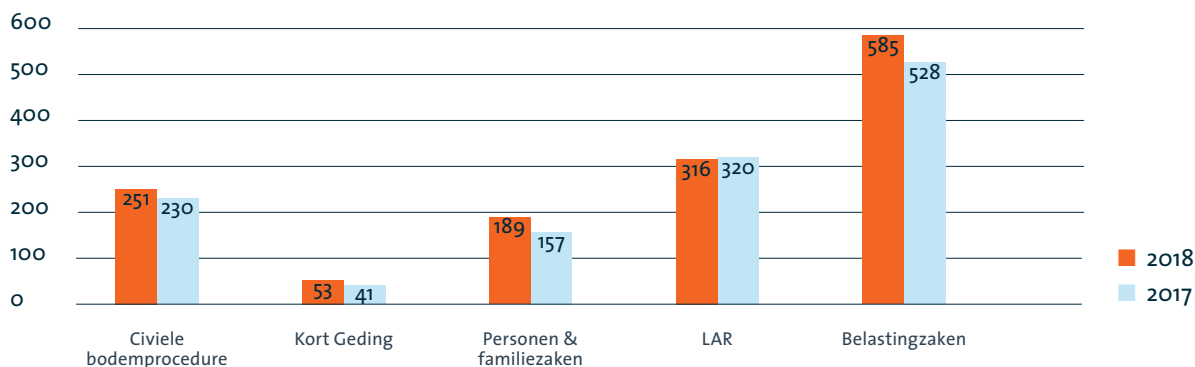
De doorlooptijden op de BES eilanden nemen voor alle zaakscategorieën af met uitzondering van de LAR zaken (Landsverordening Administratieve Rechtspraak). De toename van de doorlooptijd van de LAR zaken is het gevolg van een aantal zaken met een lange doorlooptijd.

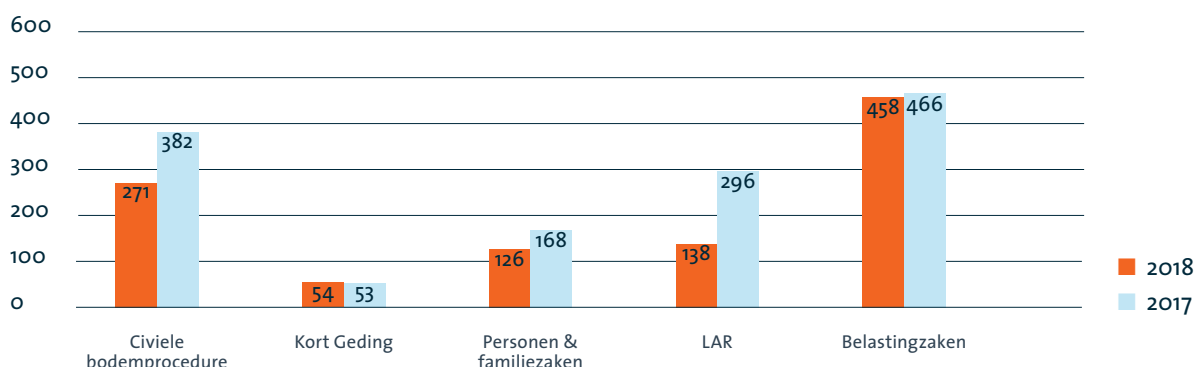
Doorlooptijden Curaçao

In tegenstelling tot de andere vestigingen nemen op de vestiging Curaçao de meeste doorlooptijden toe in 2018 afgezet tegen 2017 als gevolg van onderbezetting. Het bestuur heeft in 2018 voor de vestiging Curaçao extra capaciteit aangetrokken om de opgelopen aantallen zaken af te handelen. Het afhandelen van een aantal langdurende zaken heeft de doorlooptijden sterk beïnvloed. De doorlooptijden van de LAR zaken vertonen een lichte afname.

Doorlooptijden Sint Maarten

In 2018 zijn op de vestiging Sint Maarten de doorlooptijden van bijna alle zaakscategorieën afgenomen ten opzichte van 2017. De hogere doorlooptijden in 2017 waren het gevolg van orkaan Irma. De vestiging heeft door de schade die de orkaan had veroorzaakt aan o.a. de gebouwen bijna twee maanden geen zaken kunnen behandelen en afdoen.

Werkvoorraden

Met werkvoorraden wordt bedoeld het aantal zaken dat is ingestroomd, maar nog niet uitgestroomd. De werkvoorraden nemen in 2018 vergeleken met 2017 voor de meeste zaakscategorieën af. Werkvoorraden nemen af als er sprake is van meer uitstroom dan instroom. Dit is vooral te zien bij de werkvoorraden van de vestiging Curaçao. Dit houdt direct verband met de extra capaciteit die is aangetrokken om de zaken af te handelen, waardoor meer zaken zijn uitgestroomd.

Werkvoorraden in 2018 vs 2017												
Zaakscategorieën	Aruba			BES			Curaçao			Sint Maarten		
	2018	2017	Vershil	2018	2017	Vershil	2018	2017	Vershil	2018	2017	Vershil
Civiele bodemprocedure	467	496	-6%	88	75	17%	775	790	-2%	240	231	4%
Kort Geding	36	28	29%	8	12	-33%	53	77	-31%	62	73	-15%
Personen & familie zaken	246	243	1%	128	82	56%	473	560	-16%	132	97	36%
LAR	264	287	-8%	41	49	-16%	183	204	-10%	58	44	32%
Belastingzaken	60	140	-57%	101	26	288%	659	965	-32%	43	62	-31%

5.4 Rechtspraak in hoger beroep

Een rechtzoekende die niet eens is met een vonnis, beschikking of uitspraak in eerste aanleg, kan hiertegen in hoger beroep gaan. De zaak wordt dan in een hogere instantie opnieuw behandeld door een combinatie van 3 rechters (hofcombinatie).

De hoger beroepzaken van rechtsgebieden Civielrecht en Bestuursrecht worden vanaf 2018 volledig geregistreerd in het geautomatiseerde zaaksregistratiesysteem GEAR. De registratie van hoger beroep zaken gebeurt centraal op Curaçao. De instroom van hoger beroep zaken neemt op totaalniveau met circa 8% toe in 2018 vergeleken met 2017. De toename ligt vooral bij de rechtsgebieden Civielrecht en Strafrecht. De instroom van de zaaks categorieën Civiele bodemprocedures, Kort geding en Belastingzaken vertonen een toename. Dit houdt direct verband met de toename van de uitstroom van deze zaaks categorieën in eerste aanleg.

Hoger beroep instroom 2018 vs instroom 2017											
Zaakscategorieën	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal		
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	Vershil
Arbeidszaken	24	52	0	2	24	35	25	23	73	112	-35%
Beslagzaken	1	0	1	0	0	1	0	0	2	1	100%
Bevel tot betaling	3	3	0	0	1	3	0	1	4	7	-43%
Civiele Bodemprocedure	63	71	20	25	183	125	108	54	374	275	36%
EJ: Onder curatele / bewind stelling	0	3	0	1	3	1	0	1	3	6	-50%
EJ: Overige zaken	2	28	1	9	13	19	4	13	20	69	-71%
EJ: Personen- & familiezaken	26	34	5	5	30	21	7	6	68	66	3%
Faillissementen	2	1	0	0	1	4	0	0	3	5	-40%
Kort Geding	42	31	10	6	58	40	73	18	183	95	93%
OTS minderjarigen	0	0	1	2	2	0	0	0	3	2	50%
Raad van appel Advocatuur	2	5	1	1	9	8	6	1	18	15	20%
Civielrecht	165	228	39	51	324	257	223	117	751	653	15%
Ambtenarenzaken	42	62	6	4	20	31	6	15	74	112	-34%
Belastingzaken	10	12	8	3	106	63	0	29	124	107	16%
LAR	11	50	17	3	39	18	14	20	81	91	-11%
Bestuursrecht	63	124	31	10	165	112	20	64	279	310	-10%
HAR straf	18	4	7	0	48	58	34	9	107	71	51%
Strafzaken	32	22	5	16	61	75	23	15	121	128	-5%
Strafrecht	50	26	12	16	109	133	57	24	228	199	15%
Eindtotaal	278	378	82	77	598	502	300	205	1.258	1.162	8%

De uitstroom van hoger beroep zaken is in 2018 voor alle rechtsgebieden hoger dan in 2017. Dit is terug te zien in onderstaand tabel.

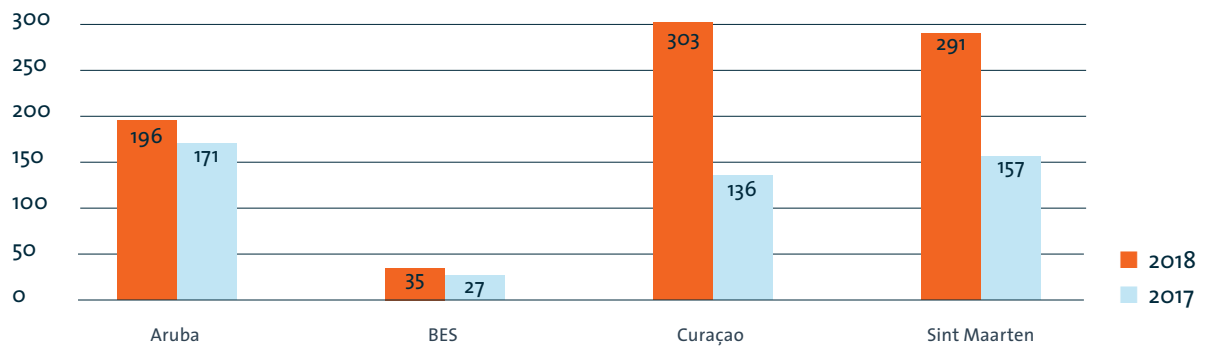
Hoger beroep uitstroom 2018 vs uitstroom 2017											
Zaakscategorieën	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal		
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	Vershil
Arbeidszaken	22	18	1	1	17	25	29	1	69	45	53%
Beslagzaken	0	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0%
Bevel tot betaling	2	1	0	0	1	3	1	0	4	4	0%
Civiele Bodemprocedure	59	43	19	7	78	66	47	19	203	135	50%
EJ: Onder curatele / bewind stelling	1	0	1	0	3	0	0	1	5	1	400%
EJ: Overige zaken	3	1	1	1	7	2	0	0	11	4	175%
EJ: Personen- & familie zaken	30	31	5	3	28	38	7	3	70	75	-7%
Faillissementen	2	1	0	0	1	0	0	0	3	1	200%
Kort Geding	26	16	4	6	21	44	7	3	58	69	-16%
OTS minderjarigen	0	0	1	0	2	0	0	0	3	0	300%
Raad van appel Advocatuur	2	2	0	1	7	3	2	0	11	6	83%
Civilrecht	147	113	32	19	166	182	93	27	438	341	28%
Ambtenarenzaken	18	5	4	2	19	30	8	0	49	37	32%
Belastingzaken	10	16	8	5	54	25	13	3	85	49	73%
LAR	38	5	15	1	10	22	11	0	74	28	164%
Bestuursrecht	66	26	27	8	83	77	32	3	208	114	82%
HAR straf	18	4	7	0	48	58	34	9	107	71	51%
Strafzaken	32	22	5	16	61	75	23	15	121	128	-5%
Strafrecht	50	26	12	16	109	133	57	24	228	199	15%
Eindtotaal	263	165	71	43	358	392	182	54	874	654	34%

Werkvoorraden hoger beroep

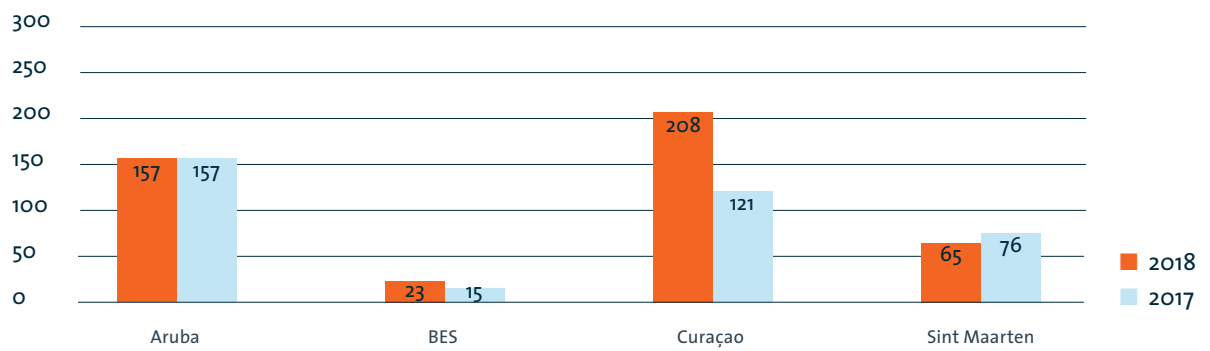
De werkvoorraden nemen in 2018 op totaalniveau met 48% toe vergeleken met 2017. Deze toename is terug te zien bij de meeste zaakscategorieën. Werkvoorraden nemen toe als er sprake is van meer instroom dan uitstroom.

Werkvoorraden hoger beroep 2018 vs 2017											
Zaakscategorieën	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal		
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	Vershil
Arbeidszaken	28	26	0	1	18	11	8	12	54	50	8%
Beslagzaken	1		1	0	1	1	2	2	5	3	67%
Bevel tot betaling	5	4	0	0	1	1	0	1	6	6	0%
Civiele Bodemprocedure	94	88	19	18	191	82	172	108	476	296	61%
EJ: Onder curatele / bewind stelling	4	4	0	1	1	1	0		5	6	-17%
EJ: Overige zaken	0	1	0	0	9	2	5	1	14	4	250%
EJ: Personen- & familie zaken	25	28	3	3	25	21	8	7	61	59	3%
Faillissementen	1	1	0	0	2	2	0		3	3	0%
Kort Geding	37	18	10	4	51	14	89	23	187	59	217%
OTS minderjarigen	0		0	0	0		0		0	0	0%
Raad van appel Advocatuur	1	1	1	0	3	1	7	3	12	5	140%
Civilrecht	196	171	34	27	302	136	291	157	823	491	68%
Ambtenarenzaken	126	101	8	5	50	48	14	16	198	170	16%
Belastingzaken	10	10	8	7	115	61	24	37	157	115	37%
LAR	21	46	7	3	42	12	27	23	97	84	15%
Bestuursrecht	157	157	23	15	207	121	65	76	452	369	22%
Eindtotaal	353	328	57	42	509	257	356	233	1.275	860	48%

Werkvoorraad Civielrecht HB

Werkvoorraad Bestuursrecht HB

6

Financiën

De bekostiging van het Hof is gebaseerd op de Rijkswet Gemeenschappelijk Hof van Justitie en het Rijksbesluit Financiering Gemeenschappelijk Hof van Justitie. De vier landen binnen het Koninkrijk waarvoor het Hof de rechtszaken behandelt, financieren gezamenlijk het Hof. Het Hof heeft voor het jaar 2018 wederom een goedkeurende accountantsverklaring gekregen voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid van de gepresenteerde cijfers.

6.1 Begroting 2018

De begroting van 2018 is door de vier Ministers van Justitie in het Justitieel Vierpartijenoverleg goedgekeurd. De bijdrage van elk land wordt bepaald op basis van hun aandeel in het totaal aantal ingestroomde zaken vermenigvuldigd met de kostprijs per zaak (P x Q). De kostprijzen worden om de drie jaar berekend en vastgesteld door het toepassen van het kostprijsmodel. Het Rijksbesluit schrijft voor dat de kostprijzen jaarlijks worden aangepast in verband met algemene salaris- en prijsontwikkelingen.

De begroting bestaat uit vijf onderdelen. Deze vijf onderdelen zijn:

- de instroomgerelateerde bijdrage;
- de bijdrage voor de gerechtskosten;
- de bijdrage voor de kosten voor de Beheerraad;
- de bijdrage voor de kosten voor de huisvesting;
- de bijdrage voor de overige kosten.

De begroting voor 2018 is als volgt opgebouwd:

Begroting 2018	Bedragen x f 1.000				
	Aruba	BES	Curaçao	Sint Maarten	Totaal
Instroomgerelateerd	11.640	2.155	15.028	4.414	33.236
Gerechtskosten	90	30	90	40	250
Beheerraad	46	46	46	46	184
Huisvestingskosten	-	273	-	-	273
Overig (megazaken)	50	50	100	-	199
Totaal	11.825	2.554	15.264	4.500	34.142

Resultaat 2018

Het Hof heeft over 2018 een positief resultaat behaald van f 275.000. Dit resultaat wordt veroorzaakt door incidentele baten van f 689.000 die niet voortvloeien uit de reguliere bedrijfsvoering. Indien het resultaat wordt gecorrigeerd voor deze incidentele baten heeft het Hof verlies gedraaid in 2018, namelijk f 414.000. Dit verlies is te verklaren omdat het Hof een bezuinigingsopgave had in 2018 van circa f 1,3 miljoen. Het bestuur heeft een streng bezuinigingsbeleid gevoerd op de inhuur van externen en de exploitatiekosten om deze opgave te halen. Dat is grotendeels gelukt.

De overige baten en lasten hebben betrekking op verschillende posten uit voorgaande jaren. Het Hof was eigen risicodragers bij BZV¹ tot het boekjaar 2012 voor de ziektekosten op Curaçao en heeft in die hoedanigheid een egaliseringsreserve opgebouwd. De afrekening van deze egaliseringsreserve leidt tot een incidentele bate. Verder heeft het Hof de restitutie van de salariskosten ontvangen van een Arubaanse rechter die één jaar in Rotterdam heeft gewerkt. Deze baten zijn gesaldeerd met de afboeking van diverse saldi op tussenrekeningen en de herrekening van de langlopende vordering op de landen in verband met pensioenvoorzieningen.

¹ Bureau Ziektekosten Verzekering

Staat van baten en lasten Gemeenschappelijk Hof van Justitie 2018		Bedragen x f 1.000			
		Totaal Budget	Realisatie	Verschil	%
Baten	Kostprijsgerelateerde bijdrage	33.236	33.236	-	100%
	Bijdrage huisvestingskosten	273	273	-	100%
	Bijdrage gerechtskosten	250	256	6	102%
	Bijdrage Beheerraad	184	184	-	100%
	Overige bijdrage	199	433	234	218%
	Bijdrage project Rechtshandhaving	-	810	810	-
	Overige baten en lasten, per saldo	-	689	689	-
Totaal baten		34.142	35.882	1.740	105%
Kosten	Personeelskosten	28.021	26.748	1.273	95%
	<i>Salariskosten</i>	24.484	22.664		
	<i>Overige</i>	1.772	2.203		
	<i>Pensioenkosten</i>	1.765	1.881		
	Exploitatie	4.041	5.411	-1.371	134%
	Afschrijvingskosten	1.166	840	326	72%
	Huisvestingskosten	273	273	-	100%
	Rentekosten	9	2	7	22%
	Projectkosten	-	679	-679	
	Beheerraad	184	155	29	84%
	Gerechtskosten	250	256	-6	102%
	Overige kosten	199	433	-234	218%
	Kosten project Rechtshandhaving	-	810	-810	-
Totaal kosten		34.142	35.607	-1.465	104%
Resultaat		-	275	275	

6.2 Kosten 2018 per kostensoort

Personele kosten

Deze post bestaat naast de salariskosten uit diverse toelagen, uitkeringen en overige werkgeverslasten zoals AVBZ, AOV, ziektekosten en pensioenbijdragen van de werkgever. De personele kosten vormen veruit de grootste begrotingspost in vergelijking met de andere categorieën.

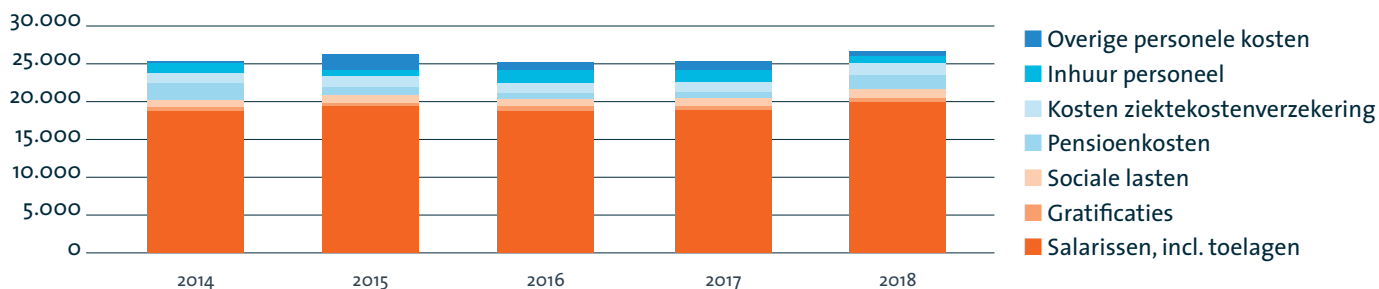
Het Hof heeft door de bezuinigingsopgave stevig gestuurd op deze post, waardoor de totale personele kosten lager zijn dan begroot. Dit is voornamelijk te danken aan lagere inhuur van personeel en de vrijval van de voorziening niet opgenomen vakantiedagen. Onder de post inhuur personeel zijn de kosten opgenomen van incidentele bijstand uit Nederland voor de Staatsraden en uitzendkrachten. Daarnaast heeft het Hof een aantal openstaande vacatures niet vervuld.

In 2018 is streng gestuurd op het opnemen van vakantiedagen, hierdoor is het stuwmeer aan opgebouwde vakantiedagen afgenomen en is de opgebouwde voorziening van niet opgenomen vakantiedagen gedeeltelijk vrijgevallen.

Personele kosten realisatie 2018		Bedragen x f 1.000										
	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal			
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	Begroot 2018	Verschil 2018%	2017
Salariskosten incl. toelagen	5.311	5.247	670	652	11.854	10.626	2.222	2.392	20.057	20.603	97%	18.917
Gratificaties	126	165	25	20	286	338	81	41	518	503	103%	564
Sociale lasten	327	296	0	-	715	612	79	98	1.121	1.237	91%	1.005
Pensioenkosten	478	427	65	-18	1.211	242	127	99	1.881	1.765	107%	750
Kosten ziektekostenverzekeringen	337	333	120	74	934	846	120	146	1.511	1.396	108%	1.399
Inhuur personeel	60	138	21	22	746	1.307	68	4	895	1.384	65%	1.471
Overige personeelskosten	100	194	-15	21	618	879	62	98	765	1.200	64%	1.192
Totaal realisatie	6.739	6.800	886	771	16.364	14.850	2.759	2.878	26.748	28.087	95%	25.298

In onderstaande grafiek is de ontwikkeling te zien van de personele kosten in de afgelopen vijf jaren.

Tabel 4: Personele kosten 2014 t/m 2018

De personele kosten zijn gerelateerd aan het aantal personeelsleden werkzaam bij het Hof, zoals in onderstaand overzicht naar vestiging verdeeld is weergegeven.

	Personeelsaantallen per vestiging								Aantallen FTE		
	Aruba Bezetting		BES Bezetting		Curaçao Bezetting		Sint Maarten Bezetting		Totaal Bezetting		Totale formatie
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	
Rechtelijke Macht (incl. Hof leden en plv Rechters)	10,0	10,0	1,0	1,0	24,0	24,0	4,0	4,0	39,0	39,0	41,0
Rio/Raio's	2,0	2,0	-	-	4,0	4,0	-	-	6,0	6,0	8,0
Vestigingsmanagers/Griffier GEA	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	4,0	4,0	4,0
Bedrijfsvoering	-	-	-	-	22,0	21,6	-	-	22,0	21,6	21,0
Juridische ondersteuning	19,0	18,0	2,0	2,0	25,5	24,0	5,0	4,0	51,5	48,0	47,5
Administratieve ondersteuning	13,0	13,5	2,0	2,0	22,0	22,0	5,0	5,0	42,0	42,5	45,5
Overige ondersteuning	7,0	7,0	-	-	13,0	14,0	3,0	3,0	23,0	24,0	25,0
Totaal	52,0	51,5	6,0	6,0	111,5	110,6	18,0	17,0	187,5	185,1	192,0

De totale formatie voor het Hof is vastgesteld op 192 fte. Per ultimo 2018 bedraagt de bezetting van het Hof 187,5 fte.

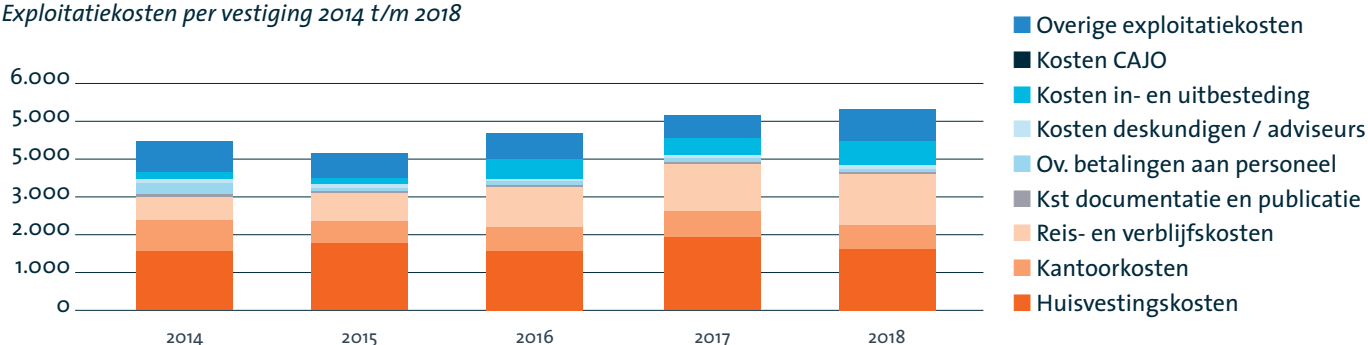
Exploitatiekosten

De exploitatiekosten bestaan per vestiging uit:

	Exploitatiekosten per vestiging 2018 en 2017								Bedragen x f 1.000			
	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal			
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	Begroot 2018	Verschil 2018%	2017
Huisvestingskosten	459	514	116	105	760	980	335	377	1.670	1.631	102%	1.976
Kantoorkosten	128	144	75	70	318	378	100	101	621	550	113%	694
Reis- en verblijfskosten	319	297	64	115	796	555	199	285	1.378	700	197%	1.251
Kosten documentatie en publicatie	7	2	5	4	46	47	-	8	58	60	97%	60
Overige betalingen aan personeel	10	41	-	27	68	34	-	-	78	50	156%	102
Kosten deskundigen / adviseurs (externe inhuur)	-	-	-	-	99	80	-	-	99	100	99%	80
Kosten in- en uitbesteding	12	-	12	-	641	456	2	-	667	250	267%	456
Kosten CAJO	-	-	-	-	0	147	-	-	-	-	-	147
Overige exploitatiekosten	117	142	43	58	555	272	125	136	840	700	120%	608
Totaal	1.052	1.139	315	379	3.283	2.949	761	906	5.411	4.041	134%	5.373

Het Hof heeft de bezuinigingsopgave op exploitatiekosten slechts op een aantal posten kunnen halen, deze bezuiniging is echter teniet gedaan door hogere kosten voor juridisch advies en reis- en verblijfskosten. In onderstaande grafiek is de ontwikkeling te zien van de exploitatiekosten in de afgelopen vijf jaren. De totale exploitatiekosten zijn hoger dan begroot en nagenoeg gelijk aan het jaar 2017. De grootste afwijkingen in de kosten categorieën ten opzichte van de begroting zijn te zien in de reis- en verblijfskosten en kosten van in- en uitbesteding.

Exploitatiekosten per vestiging 2014 t/m 2018

Reis- en verblijfskosten

De reis- en verblijfskosten zijn hoger dan begroot enerzijds als gevolg van extra ondersteuning aan de vestiging Sint Maarten na orkaan Irma en als gevolg van de bijstand na de onregelmatigheden op de derdengelden op vestiging Sint Maarten. Verder heeft het Hof in 2018 ingezet op het opleiden van de juridische ondersteuning teneinde rechters beter te kunnen ondersteunen. Dit past binnen de beoogde delegatie van juridisch inhoudelijk schrijfwerk vanuit rechters naar de juridische ondersteuning. Dit heeft tot meer reisbewegingen geleid in verband met het volgen van cursussen en trainingen.

De samenwerking, ondersteuning en gezamenlijke opleiding van de vestigingen onderling is belangrijk voor onder andere de kennisdeling en om invulling te geven aan de gemeenschappelijkheid van het Hof, waardoor het Hof niet wil bezuinigen op de reisbeweging maar wel op de daarmee gemoeide kosten. Om op deze post te kunnen besparen heeft het bestuur het reisbeleid aangepast per augustus 2018. Door de late invoering ervan heeft de besparing zich niet gematerialiseerd in 2018.

Kosten in- en uitbesteding

De kosten voor in- en uitbesteding zijn hoger dan begroot en voorgaande jaar omdat het hof in 2018 vaker juridisch advies heeft moeten inwinnen bij de huisadvocaat in verband met personele kwesties en een aantal procedures heeft moeten voeren. Daarnaast is externe expertise ingehuurd ten behoeve van bedrijfsvoering onderwerpen zoals het ERP pakket AFAS.

Afschrijvingskosten

Het Hof investeert hoofdzakelijk in vervanging van de materiële vaste activa. Op deze activa wordt afgeschreven. Afschrijvingskosten zijn in 2018 lager dan begroot en voorgaande jaar. De afname is vooral te zien in de post automatisering. De kosten zijn lager omdat de soft- en hardware reeds zijn afgeschreven. Het project ter vervanging van de reeds afgeschreven soft- en hardware is in 2018 getemporeerd en zal in 2019 worden uitgevoerd.

	Afschrijvingskosten per vestiging 2017 en 2018								Bedragen x f 1.000			
	Aruba		BES		Curaçao		Sint Maarten		Totaal			
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	Begroot 2018	Verschil 2018%	2017
Verbouwingen	2	2	-	-	23	7	-	-	25	-	-	9
Installaties en inventarissen	379	379	17	16	162	157	33	24	591	482	123%	576
Automatisering	27	92	9	16	121	305	20	36	177	494	36%	450
Afschrijvingen overig	1	0	-	1	24	36	22	16	47	100	47%	53
Totaal	409	474	26	34	330	504	75	76	840	1076	78%	1.088

Projectkosten

Onder de projectkosten zijn de kosten opgenomen welke gemoeid zijn met de ontwikkeling en implementatie van het zaakregistratiesysteem GEAR. Met dit systeem wordt beoogd alle handmatige en geautomatiseerde registraties zoals die door het Hof werden gehanteerd voor het registreren en bijhouden van de in- en uitstroom van de verschillende zaakcategorieën, te vervangen door een centraal registratiesysteem. De kosten zijn fors lager dan in 2017 omdat de laatste ontwikkelfase van GEAR in 2018 is afgerond. In de aankomende jaren zullen correctief en adaptief onderhoud worden gepleegd en minimale ontwikkelingen nodig zijn.

Projectkosten	in x f 1.000	
	2018	2017
Kosten productontwikkeling derden	558	940
Kosten eigen personeel, incl. reis- en verblijfkosten	121	381
Totaal	679	1.321

Project versterking Rechtshandhaving

De Minister van Veiligheid en Justitie in Nederland heeft ingezet op een project ten behoeve van de versterking van de rechtshandhaving in het Caribisch deel van het koninkrijk. Deze versterking behelst een programmatische aanpak en versterking van de bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit en misdrijven die gezien de ernst of frequentie dan wel het georganiseerde verband waarin ze worden gepleegd een ernstige inbreuk op de rechtsorde maken. Deze aanpak leidt tot stijging van de instroom (zware) strafzaken bij het Gemeenschappelijk Hof, waardoor het Ministerie van V&J heeft ingestemd met de financiering van extra capaciteit voor de jaren 2016 tot en met 2022. De financiering is op te delen in de bijdrage 2016/2017 waarvoor een gedeeltelijke financiering van (salaris- en reis-) kosten gold op basis van zaaks allocatie en de bijdrage 2018/2022 waarbij een volledige financiering van salaris-, reis- en verblijfskosten geldt. De financiële doorvertaling van de financiering t/m 2017 is terug te zien in onderstaande tabel, een deel van de kosten t/m 2017 kwam voor rekening van het Hof. Vanaf 2018 worden alle kosten doorbelast aan het project rechtshandhaving en loopt het Hof geen financieel risico meer.

Kosten project rechtshandhaving\TBO	in x f 1.000	
	2018	2017
Personeelskosten t.l.v. project	810	349
Personeelskosten t.l.v. GHVJ	0	389
Totaal	810	738

Het project had per ultimo 2017 een saldo op de bijdrage 2016/2017 van f 1,114 mln. Het Hof zal in overleg treden met het Ministerie van V&J over de afwikkeling van dit saldo. In 2018 heeft het langer geduurd dan gepland eer de TBO-formatie volledig was ingevuld, waardoor er uiteindelijk sprake was van een onderbesteding van de bijdrage in het jaar 2018.

Project Rechtshandhaving\TBO	in x f 1.000	
	2018	2017
Stand per 1 januari	1.114	577
Bijdrage	1.155	886
Af: personele kosten	-810	-349
Nog te besteden	1.459	1.114

6.3 Kosten per vestiging

Begroting vs. realisatie vestiging Aruba

De vestiging Aruba heeft een onderbesteding van het budget. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de lagere personeelskosten als gevolg van openstaande vacatures.

De incidentele baten en lasten hebben betrekking op de restitutie die het Hof heeft ontvangen voor de salariskosten van een Arubaanse rechter die in 2016/2017 voor één jaar in Rotterdam heeft gewerkt.

De exploitatiekosten zijn per saldo hoger dan begroot door hogere reis- en verblijfskosten en kantoorkosten. De hogere reis- en verblijfskosten zijn in verband met opleiding, trainingen en het inzetten van rechters voor o.a. belastingrechtspraak.

Instroomgerelateerde begroting en realisatie 2018		Bedragen x f 1.000			
Aruba		Begroot	Realisatie	Vershil	%
Baten	Kostprijsgerelateerde bijdrage	8.567	8.567	-	100%
	Bijdrage gerechtskosten	90	128	38	142%
	Overige bijdrage	50	-	-50	0%
	Incidentele Baten en Lasten	-	278	278	
Totaal baten		8.707	8.973	267	103%
Kosten	Personeelskosten	7.273	6.739	534	93%
	<i>Salariskosten</i>	6.449	5.975		
	<i>Overige</i>	326	286		
	<i>Pensioenkosten</i>	498	478		
	Exploitatie	795	1.052	-257	132%
	Afschrijvingskosten	499	409	90	82%
	Huisvestingskosten	-	-	-	0%
	Gerechtskosten	90	128	-38	142%
	Overige kosten	50	-	50	0%
Totaal kosten		8.902	8.328	379	96%
Resultaat		-	645	645	

Begroting vs. realisatie Bonaire, Sint Eustatius en Saba

De personeelskosten van de vestiging BES zijn nagenoeg gelijk aan de begroting. De exploitatiekosten zijn hoger dan begroot door hogere reiskosten en kosten van in- en uitbesteding.

De overige kosten van de vestiging BES zijn hoger dan begroot, omdat in 2018 de megazaak Drum in hoger beroep is behandeld. Deze kosten worden volgens de open eindfinanciering volledig vergoed.

Instroomgerelateerde begroting en realisatie 2018		Bedragen x f 1.000			
Bonaire, Sint Eustatius en Saba		Begroot	Realisatie	Vershil	%
Baten	Kostprijsgerelateerde bijdrage	1.158	1.158	-	100%
	Bijdrage huisvestingskosten	273	273	-	100%
	Bijdrage gerechtskosten	30	24	-6	80%
	Overige bijdrage	50	145	95	290%
	Incidentele Baten en Lasten	-	52	52	
Totaal baten		1.511	1.652	141	109%
Kosten	Personeelskosten	879	886	-7	101%
	<i>Salariskosten</i>	768	790		
	<i>Overige</i>	58	31		
	<i>Pensioenkosten</i>	53	65		
	Exploitatie	239	315	-76	132%
	Afschrijvingskosten	40	26	14	65%
	Huisvestingskosten	273	273	-	100%
	Gerechtskosten	30	24	6	80%
	Overige kosten	50	145	-95	290%
Totaal kosten		1.511	1.669	-158	110%
Resultaat		-	-17	-17	

Begroting vs. realisatie Curaçao

De vestiging Curaçao is de grootste vestiging. Op deze vestiging zijn relatief meer medewerkers werkzaam dan bij de andere vestigingen. Bovendien zijn de meeste Hofrechters, de ondersteuning van hoger beroep zaken en het Bedrijfsbureau, dat enkele centrale taken heeft, zoals de financiële administratie, de afdeling IT en HRM, financieel en fysiek grotendeels gehuisvest op Curaçao. Centrale kosten, zoals kosten voor opleidingen, Hofbrede projecten en externe ondersteuning worden ook op het budget van de vestiging Curaçao begroot en verantwoord.

De vestiging Curaçao heeft een onderbesteding op de post personeelskosten ten opzichte van de begroting. Net als bij de overige vestiging wordt de onderbesteding veroorzaakt door openstaande vacatures. De overige personeelskosten zijn lager dan begroot door o.a. minder inhuur van personeel om de inzet van de openstaande vacatures en langdurig zieken te ondervangen.

De exploitatiekosten laten een overschrijding zien, als gevolg van hogere reis- en verblijfskosten en hogere kosten voor in- en uitbesteding dan begroot.

De hogere kosten voor in- en uitbesteding worden voornamelijk veroorzaakt door juridische bijstand in zaken van personeel tegen het Hof en externe ondersteuning bij de implementatie van het ERP pakket (financiën, inkoop, HRM, facilitair etc).

Onder projectkosten worden de kosten van het project zaaksregistratiesysteem GEAR verantwoord. Deze kosten zijn als gevolg van onverwachte knelpunten die optraden bij de implementatie van GEAR op de afzonderlijke vestigingen die in de bouw van het systeem moesten worden opgelost.

Instroomgerelateerde begroting en realisatie 2018		Bedragen x f 1.000			
Curaçao					
		Totaal Budget	Realisatie	Verschil	%
Baten	Kostprijsgerelateerde bijdrage	19.686	19.694	8	100%
	Bijdrage gerechtskosten	30	64	34	213%
	Overige bijdrage	99	288	189	291%
	Bijdrage project Rechtshandhaving	-	805	805	-
	Incidentele Baten en Lasten	-	333	333	-
Totaal baten		19.815	21.184	1.369	107%
Kosten	Personeelskosten	16.671	16.364	307	98%
	<i>Salariskosten</i>	14.732	13.503		
	<i>Overige</i>	829	1.650		
	<i>Pensioenkosten</i>	1.110	1.211		
	Exploitatie	2.455	3.283	-828	134%
	Afschrijvingskosten	560	330	230	59%
	Rentekosten	-	2	-2	-
	Projectkosten	-	679	-679	-
	Gerechtskosten	30	64	-34	213%
	Overige kosten	99	288	-189	291%
	Project Rechtshandhaving	-	805	-805	-
Totaal kosten		19.815	21.815	-2.000	110%
Resultaat		-	-631	-631	

Begroting vs realisatie vestiging Sint Maarten

De vestiging Sint Maarten heeft een onderbesteding van het budget. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de lagere personeelskosten als gevolg van openstaande vacatures. (De functie van vestigingsmanager bijvoorbeeld, was vacant in 2018 en is op waarnemingsbasis door de vestigingsmanager van Aruba vervuld.) De exploitatiekosten zijn hoger dan begroot door hogere reis- en verblijfskosten dan begroot. Deze overschrijding is te wijten aan hogere kosten gemoeid met de waarneming op managementtaken en het primair proces vanuit de overige vestigingen.

Instroomgerelateerde begroting en realisatie 2018		Bedragen x f 1.000			
Sint Maarten					
		Totaal Budget	Realisatie	Vershil	%
Baten	Kostprijsgerelateerde bijdrage	3.818	3.818	-	100%
	Bijdrage gerechtskosten	90	40	-50	44%
	Overige bijdrage	-	-	-	0%
	Bijdrage project Rechtshandhaving	-	5	5	0%
	Incidentele Baten en Lasten	-	26	26	
Totaal baten		3.908	3.889	-19	100%
Kosten	Personeelskosten	3.118	2.759	359	88%
	<i>Salariskosten</i>	2.915	2.421		
	<i>Overige</i>	68	211		
	<i>Pensioenkosten</i>	135	127		
	Exploitatie	633	761	-128	120%
	Afschrijvingskosten	67	75	-8	112%
	Gerechtskosten	90	40	50	44%
	Overige kosten	-	-	-	
	Project Rechtshandhaving	-	5	-5	
Totaal kosten		3.908	3.640	268	93%
Resultaat		-	249	249	

6.4 Eigen vermogen

Conform artikel 15, lid 4, van het Rijksbesluit financiering Gemeenschappelijk Hof van Justitie komt een positief exploitatieresultaat, rekening houdend met de maximaal toegestane omvang van het eigen vermogen op balansdatum, ten goede aan de exploitatiereserve van het Hof. Ingevolge artikel 1 wordt het resultaat over het jaar afzonderlijk onder het eigen vermogen gepresenteerd als onverdeeld resultaat. Het eigen vermogen van het Hof mag het maximum van 10% van de gemiddelde totale bijdrage over de drie laatste jaren gemeten, niet overschrijden. Bij overschrijding van de genoemde 10% zal het surplus worden afgeroomd en naar rato van de verdeelsleutel worden teruggegeven aan de landen. De gemiddelde totale bijdrage over de drie laatste jaren bedraagt f 34,403 miljoen, waardoor het eigen vermogen boven f 3,440 miljoen wordt afgeroomd. Het eigen vermogen per 31-12-2018 bedraagt f 1,843 miljoen. Derhalve zal er geen afroaming plaatsvinden.

6.5 Gerechtskosten

Onder gerechtskosten worden verstaan de kosten die het Hof maakt gedurende of als gevolg van de behandeling van een aan de rechter voorgelegde zaak. Deze kosten worden vergoed volgens de open eindfinanciering. Dit betekent dat de gerealiseerde kosten volledig worden vergoed en eventuele overschotten aan de landen worden overgedragen. Het vaststellen van de begroting komt tot stand door een in het Rijksbesluit financiering Gemeenschappelijk Hof van Justitie vastgestelde berekening op basis van historische kosten.

De kosten zijn – met uitzondering van de vestiging Aruba - gestegen ten opzichte van de begroting. De kosten zijn toegenomen vooral vanwege inzet van tolken en vertalers bij de behandeling van de Landsverordening Toelating en Uitzetting zaken en personen- en familiezaken. Het is van belang dat iedere rechtzoekende begrijpt wat er in de rechtszaal wordt besproken.

Budget vs. realisatie Gerechtskosten 2018			Bedragen in x f 1.000	
Land	Begroot	Gerealiseerd	Te verrekenen	
Aruba	90	128	38	
BES	30	24	-6	
Curaçao	90	64	-26	
Sint Maarten	40	40	0	
Totaal	250	256	6	

Gerechtskosten 2018 naar soort		in x f 1.000	
	2018	2017	
Tolken en vertalers in zaken	231	233	
Deskundigen in civielrechtelijke zaken	5	6	
Overige civielrechtelijke gerechtskosten	11	3	
Overige gerechtskosten in strafzaken	9	38	
Totaal	256	280	

6.6 Overige kosten

Met het onderdeel overige uitgaven geeft het Rijksbesluit financiering Gemeenschappelijk Hof van Justitie ruimte om een begroting in te dienen voor kosten die niet met de instroom gerelateerde bijdrage gefinancierd kunnen worden. In de memorie van toelichting op het Rijksbesluit wordt onder deze begrotingspost onder meer megazaken vermeld.

Een megazaak is een samenhangend strafrechtelijk dossier waarvan in een instantie de behandeling 30 zittingsuren of meer vergt, inclusief pro forma-, regie- en ontnemingszittingen en zittingen bij de Rechter-Commissaris. Een strafzaak die 30 zittingsuren of meer omvat wordt aangemerkt als een megazaak en als zodanig gefinancierd. Een megazaak kan zowel in eerste aanleg als in hoger beroep voorkomen.

Megazaken zijn zaken die vanwege de omvang van het dossier en het grote aantal zittingsdagen buitenproportioneel veel capaciteit vergen. Het Hof krijgt meer en meer te maken met grote en bewerkelijke zaken, die over het algemeen veel tijd en extra maatregelen vergen, met als gevolg extra kosten. Megazaken leggen daarmee een, vanuit financierings oogpunt, onevenredig groot beslag op de organisatie.

De overige kosten worden volgens de open eindfinanciering vergoed. Jaarlijks wordt een verantwoording opgesteld voor de afgeronde megazaken. In de verantwoording worden de werkelijke kosten afgezet tegen de begroting voor overige kosten. Overschotten en tekorten worden met het betreffende land jaarlijks verrekend.

Overzicht budget vs. realisatie overige kosten 2018			Bedragen in x f 1.000	
Land	Begroot	Gerealiseerd	Te verrekenen	
Aruba	50	0	-50	
BES	50	145	96	
Curaçao	100	288	188	
Sint Maarten	0	0	0	
Totaal	199	433	234	

6.7 Beheerraad

De kosten voor de Beheerraad komen voor rekening van de begroting van de Beheerraad. In deze kosten zijn meegenomen de kosten van vergaderingen en inhuur van externen.

Budget vs realisatie Beheerraad		Bedragen in x f 1.000	
	2018	2017	
Bijdrage	184		204
Kosten			
Personeelskosten	119		111
Vergaderkosten	11		20
Reis- en verblijfskosten	10		14
Overige	15		1
Totaal kosten	155		145
Resultaat	29		59

6.8 Huisvesting

Adequate huisvesting die voldoet aan de functionele eisen die gesteld worden aan gerechtsgebouwen is een randvoorwaarde binnen het Hof. De afzonderlijke landen die het Hof financieren zijn conform artikel 6 van het Rijksbesluit verantwoordelijk voor de financiering van de huisvesting van het Hof. Aan deze verantwoordelijkheid wordt verschillend invulling gegeven.

Aruba

Op Aruba is op 11 februari 2019 zowel de bruikleenovereenkomst als de lastgevingsovereenkomst getekend door de Minister van Justitie en de President. Hierdoor zijn respectievelijk het gebruik van het pand (bruikleen) en wederzijdse rechten en verplichtingen geformaliseerd evenals de aanwending van de verschuldigde verplichting van het Hof op grond van verkregen inventaris aan onderhoud van het pand. Het wachten is nu op het gedetailleerd onderhoudsplan opdat de door het Hof opgebouwde verplichting wordt gestort in een fonds voor onderhoud aan het pand, waarvan het Hof het beheer op zich neemt. Het Hof zal tot een maximum van f 2,285 miljoen onderhoud kunnen plegen. Dit onderhoud is zeer noodzakelijk omdat er sinds de oplevering eind 2013 geen structureel onderhoud kon worden gepleegd omdat een en ander niet formeel geregeld was.

Curaçao

De Beheerraad en het Bestuur zijn zich al enige tijd bewust van de ernstige situatie in het Stadhuis en de gevolgen voor de medewerkers. Het Stadhuis kampt met diverse structurele problemen zoals ruimtegebrek, slechte luchtkwaliteit, schimmelvorming en betonrot, verouderde krachtinstallaties, rioleringsproblemen, termieten, en veiligheidsrisico's. In het najaar van 2018 werd het probleem van de luchtkwaliteit acuut waardoor de administratie (Back Office) tijdelijk naar een ander gebouw verplaatst moest worden.

De kosten van deze tijdelijke huisvesting zullen bij land Curacao in rekening worden gebracht. De tijdelijke huisvesting lost echter de structurele problemen niet op. Na grondig onderzoek is gebleken dat een ingrijpende renovatie van het hele gebouw noodzakelijk en onontkoombaar is. Om de renovatie te kunnen uitvoeren is tijdelijke huisvesting (circa 3 a 4 jaar) van het Hof noodzakelijk, incrementele verbouwing is niet mogelijk. De bedoeling is dat de medewerkers van het Stadhuis tijdelijk - voor een aantal jaar - in een ander gebouw worden gehuisvest, en dat er binnen afzienbare tijd begonnen wordt met een volledige renovatie van het Stadhuis. Om de tijdelijke en de structurele oplossing te kunnen uitvoeren is besluitvorming over de financiering ervan door de Regering van het land Curaçao noodzakelijk, en in het bijzonder van de Minister van Justitie. Het Stadhuis is immers eigendom van het Land, en in de Rijkswet is opgenomen dat de Landen binnen het Koninkrijk zorgdragen voor huisvesting voor het Gemeenschappelijk Hof.

Sint Maarten

De huisvesting van vestiging Sint Maarten bestaat uit de iconische Courthouse en het bijgebouw genaamd Annex. Na de ravage van orkaan Irma heeft het Hof noodreparaties moeten uitvoeren om het gerechtsgebouw weer toegankelijk te maken. Het Hof heeft reis en verblijfskosten voor invliegend personeel voorgeschoten om zodoende de rechtspraak te garanderen en kosten gemaakt voor opvang van medewerkers in vervangende woonruimtes.

De Courthouse is tot op heden niet geheel hersteld van de orkaanschade, er zijn nog herstelwerkzaamheden te doen aan de vloeren, schilderwerk van binnen en buiten, de dakgoten, het torentje en de ramen. Het annex-gebouw is evenmin volledig hersteld van de orkaanschade, aan de plafonds en het dak moet het nodige worden gedaan, waarbij de voorkeur uitgaat voor vervanging ervan door een betonnen dak. Het Hof heeft toestemming om de bovenstaande kosten te verrekenen met de griffiegelden in het boekjaar 2017 en 2018 en zal dit in 2019 afwikkelen.

Ondanks deze gedane en voorgenomen verbouwingen en verbeteringen is duidelijk dat het gebouw niet voldoet aan de functionele eisen van een modern en veilig gerechtsgebouw. Nadat de noodzakelijke reparaties van de orkaanschade zijn gedaan en verrekend, wil het Hof in overleg treden met het Land Sint Maarten om verdere verbeteringen aan de gebouwen te realiseren.

Bonaire

Het Nederlandse Rijksvastgoedbedrijf is op basis van een programma van eisen, opgesteld door de vestigingsleiding van Bonaire, op zoek gegaan naar mogelijke geschikte panden voor nieuwe huisvesting voor het Hof van Justitie te Bonaire. Het Hof heeft twee panden in het centrum van Kralendijk op het oog. De uitwerking van de huisvestingsopties en de uiteindelijke keuze zal in 2019 plaatsvinden.

Sint Eustatius en Saba

Huisvesting is een heikel punt op beide eilanden geweest. Maar daar komt binnenkort verandering in. In ieder geval voor Sint Eustatius. Op Sint Eustatius krijgt het Hof samen met het Openbaar Ministerie een eigen gebouw in de voormalige apotheek. Dan krijgt het Hof een eigen zittingszaal, werkruimte, archiefruimte en een loket. Op Saba krijgt het Hof nog geen eigen gebouw, maar komt een loket in het bestuurskantoor met een bord met de naam van het Hof. Het is in ieder geval makkelijker voor mensen om zaken te beginnen, stukken in te dienen en griffierecht te betalen.

Colofon

April 2019 © Gemeenschappelijk Hof van Justitie

Coördinatie - Nydia Adam

Redactie - Caroline Mauricia

Interviews - Nydia Adam

Vormgeving - Creativa Graphic Designs

Fotografie - CW Photography

Tuqueque Productions

Brett Russel

Film - Tuqueque Productions

Print - Tramm Imaging Solutions

Adresgegevens vestigingen Gemeenschappelijk Hof van Justitie

ARUBA | J.G. Emanstraat 51 | Oranjestad

BONAIRE | Plasa Reina Wilhelmina (Fort Oranje) | Kralendijk

CURAÇAO | Wilhelminaplein 4 | Willemstad

SINT MAARTEN | Frontstreet 58 (The Courthouse) | Philipsburg

www.gemhofvanjustitie.org